

Promemoria

Datum

2021-12-03

Diarienummer

DOV 2021/178

De allmänna domstolarnas rapportering inom brottmålsförfarandet

Innehåll

1	Sammanfattning.....	4
2	Författningsförslag.....	5
2.1	Förslag till förordning om upphävande av förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål.....	5
2.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem	6
2.3	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1971:933) om rättsstatistiken	10
2.4	Förslag till förordning om ändring i bötesverkställighetsförordningen (1979:197).....	11
2.5	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister	12
2.6	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister	13
2.7	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering	14
2.8	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1746) om kriminalvårdens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område	16
2.9	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1876) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område	19
3	Bakgrund	20
4	Om uppdraget och dess genomförande	21
5	Domstolarnas rapportering före driftsättning	22
5.1	Domstolarnas rapportering till RI-systemet.....	22
5.2	Domstolarnas rapportering till Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten	23
6	Domstolarnas rapportering efter driftsättning.....	24
6.1	Domstolarnas nya avgörandefunktionalitet	24
6.2	Domstolarna kommer att direktrapportera	24
6.3	Uppgifterna kommer att lämnas genom rapporter	25
6.4	Domstolarna kommer att ha olika rapporteringslösningar	26
6.4.1	Tingsrätternas rapporteringslösning.....	26
6.4.2	Hovrätternas rapporteringslösning	26
6.4.3	Högsta domstolens rapporteringslösning	27
6.5	Deltat.....	27
7	Kartläggning av författningsstöd	28
7.1	Brottförebyggande rådet	28
7.2	Kriminalvården.....	28
7.3	Polismyndigheten.....	29
7.4	Tullverket.....	30
7.4.1	Tullverkets inföde av strukturerad information	30
7.4.2	Domstolarnas rapportering till Tullverket	30
7.5	Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten	31
7.6	Informationsutbytesöverenskommelserna	31
8	Överväganden och förslag.....	33
8.1	En ny ramreglering	33
8.1.1	Uppgiftsskyldighet som regleras i lag och förordning.....	33
8.1.2	Formatet för uppgiftslämnandet.....	34

8.1.3	En ny uppgiftsskyldighet på förordningsnivå	36
8.2	Alternativ informationshantering	39
8.3	Bemyndigande.....	39
8.3.1	Bemyndigandet i förhållande förordningen (1999:1134) om belastningsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister	40
8.3.2	Bemyndigandet i förhållande till förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering.....	40
8.4	Beskrivning av Domstolsverkets föreskrifter	41
8.5	Hanteringen av deltat	41
8.6	Sektorsspecifika författningsändringar	43
8.6.1	Brottsförebyggande rådet	44
8.6.2	Kriminalvården	45
8.6.3	Tullverket.....	46
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	48
9.1	Ikraftträdande	48
9.2	Övergångsbestämmelser	48
9.2.1	En gång Vera alltid Vera.....	48
9.2.2	Parallell rapportering under en övergångsperiod.....	49
10	Konsekvensanalys.....	51
10.1	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	51
10.2	Konsekvenser för den personliga integriteten.....	51
10.3	Kostnadsmässiga konsekvenser.....	51
10.4	Verksamhetsmässiga konsekvenser för RIF-myndigheterna	51
10.4.1	Brottsförebyggande rådet	51
10.4.2	De allmänna domstolarna och Domstolsverket	52
10.4.3	Kriminalvården	53
10.4.4	Polismyndigheten	53
10.4.5	Tullverket.....	53
10.4.6	Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten.....	53

1 Sammanfattning

De allmänna domstolarna rapporterar brottmålsavgöranden och andra uppgifter i brottmål till Polismyndigheten som idag agerar växel för informationsflödet till Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården och Tullverket. Denna rapportering sker delvis i strukturerad form i det s.k. RI-systemet. RI-systemet regleras i förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem.

Domstolsverket har utvecklat en ny avgörandefunktionalitet för att kunna rapportera avgöranden och andra uppgifter rörande brottmål direkt till Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Den nya avgörandefunktionaliteten kommer att driftsättas den 3 oktober 2022.

Domstolsverket har haft det sammanhållande ansvaret för att ta fram förslag på författningsändringar i anledning av domstolarnas direktrapportering. Arbetet har skett i samverkan med berörda myndigheter.

Domstolsverket föreslår en ramreglering i förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering. Utgångspunkten för Domstolsverkets förslag är att det på ett övergripande plan ska regleras vilka uppgifter som domstolarna ska rapportera, till vilka myndigheter rapportering ska ske och på vilket sätt den ska göras. En ny 6 § föreslås som innebär att domstolarnas rapporteringsskyldighet kopplas till den uppgiftsskyldighet om domar och beslut som följer av lag eller förordning. Det föreslås att den nya ordningen med direktrapportering kommer till uttryck genom en uppräkningslista av mottagande myndigheter i bestämmelsen. Vidare föreslås en ny 7 § som innebär att domstolen i samband med en överföring till en myndighet enligt 6 § även ska överföra uppgifter om part och målsägande. Dessutom föreslås att domstolen ska överföra uppgifter som har betydelse för verkställighet av häktning och straffrättsliga påföljder till Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården och Polismyndigheten. Det föreslås även att Domstolsverket får ett nytt bemyndigande i 9 § som innebär att ramregleringen ska konkretiseras i föreskrifter. Berörda myndigheter ska få tillfälle att yttra sig.

Domstolsverket föreslår också att förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem fortsatt ska gälla för de avgöranden som inte ingår i den nya rapporteringslösningen.

Promemorian innehåller även förslag till sektorsspecifika författningsändringar som rör Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården och Tullverket.

Förslaget omfattar slutligen ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.

Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården, Polismyndigheten och Tullverket har ställt sig bakom förslagen. Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten har inte ställt sig bakom förslagen till 6 och 7 §§ förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering av de skäl som redovisas i avsnitt 8.1.2 och 8.1.3. Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten har ställt sig bakom förslagen i övrigt.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till förordning om upphävande av förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål

Härigenom föreskrivs att förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål ska upphöra att gälla den 3 oktober 2022.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem

Härigenom föreskrivs att 1–3, 5, 5 a, 7 och 12 §§ förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

För att samla in, lagra, bearbeta och lämna uppgifter som har samband med verksamhet inom polisen och domstolsväsendet ska personuppgifter behandlas automatiserat i rättsväsendets informationssystem. *Informationssystemet ska bestå av delsystem.*

För att samla in, lagra, bearbeta och lämna uppgifter som har samband med verksamhet inom polisen och domstolsväsendet ska personuppgifter behandlas automatiserat i rättsväsendets informationssystem.

Frågor om väsentlig förändring av informationssystemet och om standarder i systemet bereds av den personuppgiftsansvarige i samråd med berörda centrala myndigheter.

I förordningen (2018:1699) om kriminalvårdens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område finns det bestämmelser om skyldighet för rättsväsendets myndigheter att lämna uppgifter.

I förordningen (2018:1746) om kriminalvårdens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område finns det bestämmelser om skyldighet för rättsväsendets myndigheter att lämna uppgifter.

2 §²

Denna förordning innehåller bestämmelser om automatiserad behandling av personuppgifter i *delsystem* för

1. dom och slutligt beslut i brottmål, och
2. brottanmälan.

Denna förordning innehåller bestämmelser om automatiserad behandling av personuppgifter i *ett system* för dom och slutligt beslut i brottmål.

3 §³

Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i *de delsystem* som anges i 2 §.

Ett delsystem med tillhörande handlingar ska hållas under sådan vård att obehöriga inte får tillgång till dem.

Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i *det system* som anges i 2 §.

Systemet med tillhörande handlingar ska hållas under sådan vård att obehöriga inte får tillgång till dem.

¹ Senaste lydelse 2018:1748.

² Senaste lydelse 2001:683.

³ Senaste lydelse 2014:1119.

5 §⁴

Uppgift om dom eller beslut av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen ska lämnas till Polismyndigheten i följande fall.

Uppgift om dom eller beslut av en hovrätt eller Högsta domstolen ska lämnas till Polismyndigheten i följande fall.

Uppgift lämnas av	Uppgift lämnas om	Uppgift lämnas av	Uppgift lämnas om
1. Tingsrätt, hovrätt, Högsta domstolen	<p>Dom i brottmål</p> <p>Avvisning eller avskrivning av åtal</p> <p>Dom eller slutligt beslut i mål som avses i 19 § andra stycket lagen (1946:804) om införande av nya rättegångsbalken, 8 § lagen (1985:206) om viten eller lagen (1986:1009) om förfarande i vissa fall av förverkande m.m.</p> <p>Slutligt beslut i mål om förvandling av böter eller vite</p>	1. Högsta domstolen	<p>Dom i brottmål</p> <p>Avvisning eller avskrivning av åtal</p> <p>Dom eller slutligt beslut i mål som avses i 19 § andra stycket lagen (1946:804) om införande av nya rättegångsbalken, 8 § lagen (1985:206) om viten eller lagen (1986:1009) om förfarande i vissa fall av förverkande m.m.</p> <p>Slutligt beslut i mål om förvandling av böter eller vite</p> <p><i>Undanröjande av lägre rätts beslut att avvisa talan mot dom eller slutligt beslut i brottmål</i></p> <p><i>Avvisning eller avskrivning av talan mot dom eller slutligt beslut i brottmål</i></p> <p><i>Undanröjande av dom eller slutligt beslut i brottmål på grund av domvilla eller annat rättegångsfel</i></p> <p><i>Beslut under rättegång att vidare verkställighet inte får äga rum beträffande den som har dömts till skyddstillsyn</i></p> <p><i>Beviljande av resning eller återställande av försutten tid beträffande dom eller slutligt beslut i brottmål</i></p>

<p>2. Hovrätt, <i>Högsta domstolen</i></p>	<p><i>Undanröjande av lägre rätts beslut att avvisa talan mot dom eller slutligt beslut som anges i 1</i></p> <p><i>Avvisning eller avskrivning av talan mot dom eller slutligt beslut som anges i 1</i></p> <p>Undanröjande av dom eller slutligt beslut i <i>mål som anges i 1</i> på grund av domvilla eller annat rättegångsfel</p> <p>Beslut under rättegång att vidare verkställighet inte får äga rum beträffande den som har dömts till skyddstillsyn</p> <p>Beviljande av resning eller återställande av försutten tid beträffande dom eller slutligt beslut <i>som anges i 1</i></p> <p><i>Beslut att inte meddela prövningstillstånd beträffande dom eller beslut som anges i 1</i></p>	<p>2. Hovrätt</p>	<p>Undanröjande av dom eller slutligt beslut i <i>brottmål</i> på grund av domvilla eller annat rättegångsfel</p> <p>Beslut under rättegång att vidare verkställighet inte får äga rum beträffande den som har dömts till skyddstillsyn</p> <p>Beviljande av resning eller återställande av försutten tid beträffande dom eller slutligt beslut <i>i brottmål</i></p>
--	--	-------------------	---

5 a §⁵

När en ansökan om omvandling enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid beviljas, ska en kopia av det slutliga beslutet lämnas till Polismyndigheten *när beslutet vunnit laga kraft*.

När en ansökan om omvandling enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid beviljas *av Högsta domstolen*, ska en kopia av det slutliga beslutet lämnas till Polismyndigheten.

7 §⁶

När tiden för överklagande av domen eller beslutet har gått ut, ska Polismyndigheten underrättas om huruvida avgörandet vunnit laga kraft eller överklagats. *I fall som avses i 51 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken ska dock uppgift om överklagande lämnas trots att överklagandetiden inte har gått ut.*

När tiden för överklagande av domen eller beslutet har gått ut, ska Polismyndigheten underrättas om huruvida avgörandet vunnit laga kraft eller överklagats.

12 §⁷

En uppgift som behandlas i *ett* system som avses i 2 § och avser brott eller den som misstänkts, åtalats eller dömts för brott får endast lämnas ut

En uppgift som behandlas i *det* system som avses i 2 § och avser brott eller den som misstänkts, åtalats eller dömts för brott får endast lämnas ut

⁵ Senaste lydelse 2014:1119.

⁶ Senaste lydelse 2014:1119.

⁷ Senaste lydelse 1999:1137.

enligt föreskrifter i bötesverkställighetsförordningen (1979:197) eller denna förordning.

enligt föreskrifter i bötesverkställighetsförordningen (1979:197) eller denna förordning.

-
1. Denna förordning träder ikraft den 3 oktober 2022.
  2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet till dess saken är slutligt avgjord.
  3. Uppgifter som avses i 5, 5 a och 7 §§ i den äldre lydelsen ska till och med utgången av juni 2023 behandlas av Polismyndigheten i det system som avses i 2 § och lämnas ut till Brottsförebyggande rådet enligt 15 § andra stycket.

2.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1971:933) om rättsstatistiken

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1971:933) om rättsstatistiken
dels att 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse
dels att det ska införas en ny paragraf, 5 §, av följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Uppgifter till rättsstatistiken ska utöver vad som följer av 4 § lämnas enligt följande

Uppgifter lämnas av	Föreskrifter meddelas av	Uppgifter lämnas av	Föreskrifter meddelas av
1. Tingsrätterna, Transportstyrelsen, hovrätterna, Högsta domstolen, Rätts- hjälpmyndigheten, Rättshjälpsnämnden	Domstolsverket	1. Tingsrätterna, Transportstyrelsen, hovrätterna, Högsta domstolen, Rätts- hjälpmyndigheten, Rättshjälpsnämnden	Domstolsverket
2. Allmänna åklagarna	Åklagarmyndigheten	2. Allmänna åklagarna	Åklagarmyndigheten
3. Kriminalvården	Kriminalvården	3. Kriminalvården	Kriminalvården
		4. <i>Polismyndigheten</i>	<i>Polismyndigheten</i>
		5. <i>Tullverket</i>	<i>Tullverket</i>

2 §²

Domstolsverket, Åklagarmyndigheten *respektive* Kriminalvården fastställer i samråd med Brottsförebyggande rådet formulär och anvisningar för uppgiftsskyldighetens fullgörande.

Uppgift lämnas till myndighet som anges i anvisningarna.

Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården *Polismyndigheten respektive Tullverket* fastställer i samråd med Brottsförebyggande rådet formulär och anvisningar för uppgiftsskyldighetens fullgörande.

5 §

Om Brottsförebyggande rådet misstänker att en uppgift som har lämnats till rättsstatistiken är oriktig eller ofullständig, ska myndigheten genast anmäla det till den som har lämnat uppgiften.

Denna förordning träder ikraft den 3 oktober 2022.

¹ Senaste lydelse 2008:1208.

² Senaste lydelse 2005:990.

2.4 Förslag till förordning om ändring i bötesverkställighetsförordningen (1979:197)

Härigenom föreskrivs att 4 § andra stycket bötesverkställighetsförordningen (1979:197)¹ ska upphöra att gälla den 3 oktober 2022.

---

¹ Senast lydelse av 4 § 2014:1127. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

2.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 39 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister¹ ska upphöra att gälla den 3 oktober 2022.

---

¹ Senast lydelse av 39 § 2014:1158.

2.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister

Härigenom föreskrivs att 18 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister¹ ska upphöra att gälla den 3 oktober 2022.

---

¹ Senast lydelse av 18 § 2014:1159.

2.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering

dels att nuvarande 6 och 7 §§ ska betecknas 10 och 11 §§,

dels att rubriken närmast före 2 § ska lyda "Överföring av uppgifter från brottsutredande myndigheter",

dels att rubriken närmast före 6 § ska sättas närmast före 10 §,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 6–9 §§, och närmast före 6 § en ny rubrik av följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Överföring av uppgifter från de allmänna domstolarna

6 §

När en allmän domstol på grund av en uppgiftsskyldighet som följer av lag eller förordning lämnar uppgifter om domar och beslut i brottmål till Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket eller Åklagarmyndigheten, ska domstolen överföra uppgifterna med hjälp av automatiserad behandling.

Första stycket gäller inte när en hovrätt eller Högsta domstolen lämnar uppgifter till Polismyndigheten enligt 5, 5 a eller 7 §§ förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem.

7 §

Vid överföring enligt 6 § ska domstolen även överföra uppgifter om parter och målsägande samt, vid överföring till Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården eller Polismyndigheten, uppgifter som har betydelse för verkställighet av häktning eller straffrättsliga påföljder.

8 §

Om överföring vid något enskilt tillfälle inte kan ske med hjälp av automatiserad behandling enligt 6 och 7 §§, får informationshanteringen ske på annat sätt.

9 §

Domstolsverket får, efter att ha gett berörda myndigheter tillfälle att yttra sig, meddela ytterligare föreskrifter om överföring av uppgifter från de allmänna domstolarna enligt 6 och 7 §§.

Denna förordning träder ikraft den 3 oktober 2022.

2.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1746) om kriminalvårdens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område

Härigenom föreskrivs att 18 § förordningen (2018:1746) om kriminalvårdens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område ska ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §¹

För registrering i det centrala kriminalvårdsregistret ska nedan angivna myndigheter lämna uppgifter till Kriminalvården i följande fall.

Uppgift lämnas av	Uppgift lämnas om	Uppgift lämnas av	Uppgift lämnas om
1. Polismyndigheten	<p>Dom eller beslut som avser fängelse, skyddstillsyn, villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst, ungdomsövervakning eller förvandlingsstraff för böter eller vite.</p> <p>Överklagande av dom eller slutligt beslut som det har lämnats uppgift om tidigare.</p> <p>Beslut under rättegången att vidare verkställighet inte får äga rum beträffande den som har dömts till skyddstillsyn.</p> <p>Att dom eller slutligt beslut som uppgift har lämnats om tidigare har fått laga kraft.</p> <p>Att påföljd i dom eller slutligt beslut som uppgift har lämnats om tidigare har ändrats till en annan påföljd än fängelse, skyddstillsyn eller villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst.</p> <p>Att fängelse på livstid har omvandlats till fängelse på viss tid enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid.</p>	1. Polismyndigheten	<p>Dom eller beslut som avser fängelse, skyddstillsyn, villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst, ungdomsövervakning eller förvandlingsstraff för böter eller vite.</p> <p>Överklagande av dom eller slutligt beslut som det har lämnats uppgift om tidigare.</p> <p>Beslut under rättegången att vidare verkställighet inte får äga rum beträffande den som har dömts till skyddstillsyn.</p> <p>Att dom eller slutligt beslut som uppgift har lämnats om tidigare har fått laga kraft.</p> <p>Att påföljd i dom eller slutligt beslut som uppgift har lämnats om tidigare har ändrats till en annan påföljd än fängelse, skyddstillsyn eller villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst.</p> <p>Att fängelse på livstid har omvandlats till fängelse på viss tid enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid.</p>
2. Regeringskansliet	Beslut i nådeärenden.	2. Regeringskansliet	Beslut i nådeärenden.

¹ Senaste lydelse 2020:798.

3. Migrationsverket, en migrationsdomstol och Migrationsöverdomstolen	Beslut om att inhibition av en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott meddelas eller upphävs, att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har utvisats på grund av brott eller att ett utvisningsbeslut på grund av brott helt eller delvis upphävs.	3. Migrationsverket, en migrationsdomstol och Migrationsöverdomstolen	Beslut om att inhibition av en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott meddelas eller upphävs, att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har utvisats på grund av brott eller att ett utvisningsbeslut på grund av brott helt eller delvis upphävs.
	4. De allmänna domstolarna	<p><i>Dom eller beslut som avser fängelse, skyddstillsyn, villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst, ungdomsövervakning eller förvandlingsstraff för böter eller vite.</i></p> <p><i>Överklagande av dom eller slutligt beslut som det har lämnats uppgift om tidigare.</i></p> <p><i>Att dom eller slutligt beslut som uppgift har lämnats om tidigare har fått laga kraft.</i></p> <p><i>Att påföljd i dom eller slutligt beslut som uppgift har lämnats om tidigare har ändrats till en annan påföljd än fängelse, skyddstillsyn eller villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst.</i></p> <p><i>Att fängelse på livstid har omvandlats till fängelse på viss tid enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid.</i></p> <p><i>Förhållanden som har betydelse för verkställighet av häktning eller straffrättsliga påföljder som omfattas av 7 § förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering och som lämnas i samband med överföring av domar och beslut.</i></p>	

Polismyndighetens uppgiftsskyldighet enligt första stycket 1 gäller endast sådana domar och beslut av en hovrätt eller Högsta domstolen som avses i 5 och 5 a §§ förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem.

De allmänna domstolarnas uppgiftsskyldighet enligt första stycket 4 gäller inte sådana domar och beslut av en hovrätt eller Högsta domstolen som avses i 5 och 5 a §§ (1970:517) om rättsväsendets informationssystem.

-
1. Denna förordning träder ikraft den 3 oktober 2022.
  2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet till dess saken är slutligt avgjord.

2.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1876) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2018:1876) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område ska införas en ny paragraf, 10 a §, och närmast före 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Domstols skyldighet att lämna uppgifter

10 a §

En allmän domstol ska lämna uppgifter om domar och beslut i brottmål till Tullverket, om Tullverket har deltagit som brottsutredande myndighet under förundersökning eller annan motsvarande utredning.

Denna förordning träder ikraft den 3 oktober 2022.

3 Bakgrund

Rättsväsendets myndigheter bedriver sedan många år ett arbete för att utveckla ett digitalt informationsutbyte i brottmålshanteringen. Det sammantagna syftet är att:

- uppnå ett effektivare, säkrare och snabbare flöde av information mellan myndigheterna,
- utveckla och få ny kunskap om rättsväsendets verksamheter, och
- förbättra servicen till enskilda.

Arbetet med rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) har hittills lett till att en stor del av ärendehantering mellan myndigheterna i brottmålsprocessen kunnat övergå från pappersform till digital hantering direkt mellan myndigheternas ärendehanteringssystem.

Sedan 2012 har RIF-myndigheterna i uppdrag att ytterligare utveckla rättsväsendets informationsförsörjning i en andra etapp (Ju2012/06639). Detta uppdrag har brutits ned i mindre delar som fördelats årligen i berörda myndigheters regleringsbrev. Myndigheterna har även redovisat en gemensam plan för genomförandet av den andra etappen (Ju2017/03227). Enligt myndigheternas bedömning kan etappen avslutas år 2022.

Hos Domstolsverket genomförs den andra etappen genom projektet Digitalisering av brottmålshanteringen (DBM). I huvudsak går projektet ut på att skapa digitala strukturerade avgöranden i brottmål som undertecknas elektroniskt. Genom projektet möjliggörs:

- strukturerad information genom hela rättskedjan,
- elektroniska signaturer på avgöranden,
- digitala originalavgöranden, och
- ett inbyggt dataskydd.

Den första leveransen från DBM kommer att driftsättas den 3 oktober 2022.

För att uppnå projektmålet har Domstolsverket utvecklat en ny avgörandefunktionalitet i brottmål. Den nya funktionaliteten möjliggör för tingsrätter och hovrätter att strukturerat rapportera brottmålsavgöranden och andra uppgifter rörande brottmål *direkt* till Brottförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Högsta domstolen kommer på samma sätt att kunna rapportera beslut om att inte meddela prövningstillstånd.

I 2021 års myndighetsgemensamma plan för arbetet inom RIF konstaterades vissa behov av författningsändringar i anledning av införandet av domstolarnas direktrapportering. Det är det samlade behovet av sådana författningsändringar som beskrivs i denna promemoria.

När det i promemorian anges *domstolarna* avses enbart de allmänna domstolarna.

4 Om uppdraget och dess genomförande

Domstolsverket har haft det sammanhållande ansvaret för att ta fram förslag till författningsändringar i anledning av domstolarnas direktrapportering.

Arbetet har skett i samverkan med Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Skatteverket, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Respektive myndighet har ansvarat för att analysera den egna myndighetens behov av författningsändringar.

Samverkan har skett vid såväl gemensamma som enskilda möten. Myndigheterna har dessutom inkommit med skriftliga synpunkter på ett första utkast till promemorian. I princip samtliga synpunkter har tillgodosetts. I de fall Domstolsverket gjort en annan bedömning än myndigheterna framgår det särskilt i promemorian.

Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten har fått ta ställning till förslagen som lämnas i denna promemoria.

Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården, Polismyndigheten och Tullverket har ställt sig bakom förslagen. Brottsförebyggande rådet har i samband med att de tagit ställning till förslagen framfört vissa kommentarer som redovisas i [bilaga 1](#).

Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten har inte ställt sig bakom förslagen till 6 och 7 §§ förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering av de skäl som redovisas i avsnitt 8.1.2 och 8.1.3. Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten har ställt sig bakom förslagen i övrigt.

I samverkan med Skatteverket har konstaterats att myndigheten främst har haft en bevakande roll i arbetet med denna promemoria. Skatteverket har inte identifierat några behov av författningsändringar i anledning av domstolarnas direktrapportering eller några behov av följdändringar i anledning av de förslag som lämnas. Domstolsverket och Skatteverket har därför kommit överens om att Skatteverket inte tar ställning till förslagen. Skatteverket får i stället yttra sig i det ordinarie remissförfarandet.

Domstolsverket har också informerat DC-rådet¹ om de förslag som lämnas i denna promemoria.

---

¹ DC-rådet består av representanter från Domstolschefsgруппerna och är ett forum för regelbunden samverkan mellan representanterna och Domstolsverkets generaldirektör i viktiga och gemensamma frågor för Sveriges Domstolar.

5 Domstolarnas rapportering före driftsättning

När en domstol har avgjort ett brottmål har den en skyldighet att underrätta parter och andra myndigheter om avgörandet. Detta sker vanligtvis genom att en kopia av avgörandehandlingen skickas till mottagaren, dvs. expediering.

När domstolarna lämnar uppgifter om avgörandet inom RIF kallas det för rapportering. Rapportering innebär att fler uppgifter lämnas än vid expediering av avgörandet och att uppgifterna lämnas delvis i strukturerad form. Domstolarna rapporterar idag avgöranden och andra uppgifter rörande brottmål till Polismyndigheten via rättsväsendets informations-system, det s.k. RI-systemet. Domstolarna rapporterar också direkt till Åklagarmyndighetens verksamhetsstöd Cåbra.

5.1 Domstolarnas rapportering till RI-systemet

Domstolarna rapporterar uppgifter om avgörandet till Polismyndighetens RI-system NYRI. Polismyndigheten agerar sedan växel för informationen och överför uppgifterna i strukturerad form vidare till Brottsförebyggande rådet och Kriminalvården. Polismyndigheten överför också uppgifter till Tullverket men då inte i strukturerad form. Vilka uppgifter som Polismyndigheten överför till respektive myndighet anpassas efter myndighetens behov. Domstolarnas rapportering förser också Polismyndigheten med uppgifter som används i den egna verksamheten, till exempel för registrering i belastningsregistret och för uppbörd.

RI-systemet regleras i förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem (RI-förordningen). I den inledande bestämmelsen anges att personuppgifter ska behandlas automatiserat i rättsväsendets informationssystem för att samla in, lagra, bearbeta och lämna uppgifter som har samband med verksamhet inom polisen och domstolsväsendet.

Av 5 och 5 a §§ samma förordning följer att tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen ska lämna uppgift om dom eller beslut till Polismyndigheten i vissa särskilt uppräknade fall. Vidare följer av 7 § att Polismyndigheten ska underrättas om att avgörandet vunnit laga kraft eller överklagats.

I 15 § anges att om domstol i särskilt anvisad ordning har angett att en underrättelse ska lämnas till en viss myndighet eller ett visst register, så ska Polismyndigheten lämna de föreskrivna uppgifterna till myndigheten eller registret. Det har inte gått att utreda vad som avses med "särskilt anvisad ordning". Domstolsverket har dock tolkat bestämmelsen som att den reglerar att Polismyndigheten ska agera växel på det sätt sker idag. Polismyndigheten instämmer i denna bedömning.

Tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen rapporterar till RI-systemet på olika sätt. Tingsrätterna skickar rapporter med strukturerad information tillsammans med avgörandet i PDF-format. Tingsrätterna rapporterar också laga kraft i strukturerad form. Den strukturerade informationen hanteras automatiserat i Polismyndighetens RI-system NYRI och skickas sedan vidare till mottagande myndighet och till Polismyndighetens interna verksamhetssystem.

Hovrätterna och Högsta domstolen skickar däremot avgörandena enbart i PDF-format tillsammans med uppgifter i särskilt ifyllda RI-blanketter. Uppgift om överklagande och laga kraft rapporteras inte heller i strukturerad form.

När hovrätterna eller Högsta domstolen har rapporterat ett avgörande till RI-systemet sammanställer särskild personal hos Polismyndigheten den slutliga utgången i målet och registrerar den i RI-systemet NYRI tillsammans med övriga uppgifter som rapporterats om avgörandet. Uppgifterna skickas därefter i strukturerad form till mottagande myndigheter och till Polismyndighetens interna verksamhetssystem.

Bilden nedan illustrerar brottmålsrapporteringen i RI-systemet före driftsättning. Heldragen linje innebär ett strukturerat uppgiftslämnande. Streckad linje innebär ett ostrukturerat uppgiftslämnande som till exempel en kopia av avgörandet eller en RI-blankett.

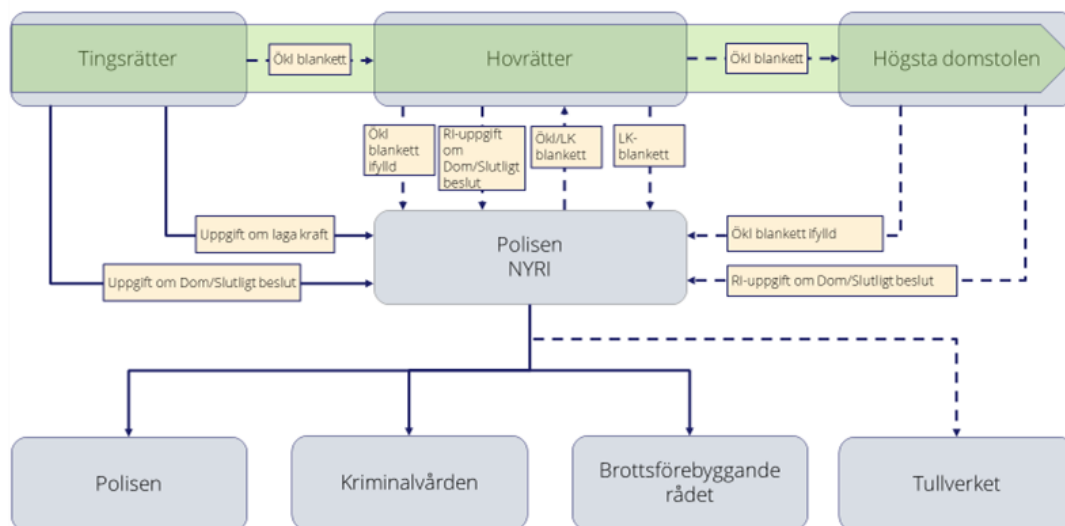

Bild 1

5.2 Domstolarnas rapportering till Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten får ingen rapportering från Polismyndigheten genom RI-systemet.

Det är endast när det kommer till uppgifter som lämnas enligt 10 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister som åklagarmyndigheterna får uppgifter i strukturerad form. Sådana uppgifter rapporteras då direkt från tingsrätterna till Åklagarmyndighetens verksamhetsstöd Cåbra. Hovrätterna och Högsta domstolen rapporterar inte sådana uppgifter i strukturerad form.

6 Domstolarnas rapportering efter driftsättning

6.1 Domstolarnas nya avgörandefunktionalitet

Den nya avgörandefunktionaliteten kommer att användas av samtliga tingsrätter i handläggningen av brottmål. Den kommer också att användas av samtliga hovrätter för att rapportera brottnålsavgöranden inom RIF. I utvecklingen har höga krav ställts på dataskydd genom identifiering, behörighetsstyrning och spårbarhet. Även frågor om uppgifts- och lagringsminimering har kontinuerligt beaktats. Den nya avgörandefunktionaliteten innebär alltså ett starkt skydd för den personliga integriteten.

6.2 Domstolarna kommer att direktrapportera

Som angetts tidigare innebär den första leveransen från DBM att tingsrätterna och hovrätterna kommer att kunna rapportera brottnålsavgöranden och andra uppgifter rörande brottmål i strukturerad form direkt till Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Vidare kommer Högsta domstolen att kunna rapportera beslut om att inte meddela prövningstillstånd till myndigheterna på motsvarande sätt.

För Polismyndighetens del innebär den första leveransen från DBM att myndigheten inte längre kommer att agera växel för de uppgifter som rapporteras direkt från domstolarna till mottagande myndighet. Införandet av det digitala brottnålsavgörandet innebär alltså att en utfasning av RI-systemet kan påbörjas.

Förändringen innebär också en förbättring utifrån ett dataskydds- och integritetsperspektiv då personuppgifter kommer att skickas direkt från domstolarna till de myndigheter som har behov av uppgifterna utan Polismyndigheten som växel.

Bilden nedan illustrerar domstolarnas rapportering efter driftsättning, exklusive det s.k. deltat (se mer om deltat nedan i avsnitt 6.5). Heldragen linje innebär ett strukturerat uppgiftslämnande.

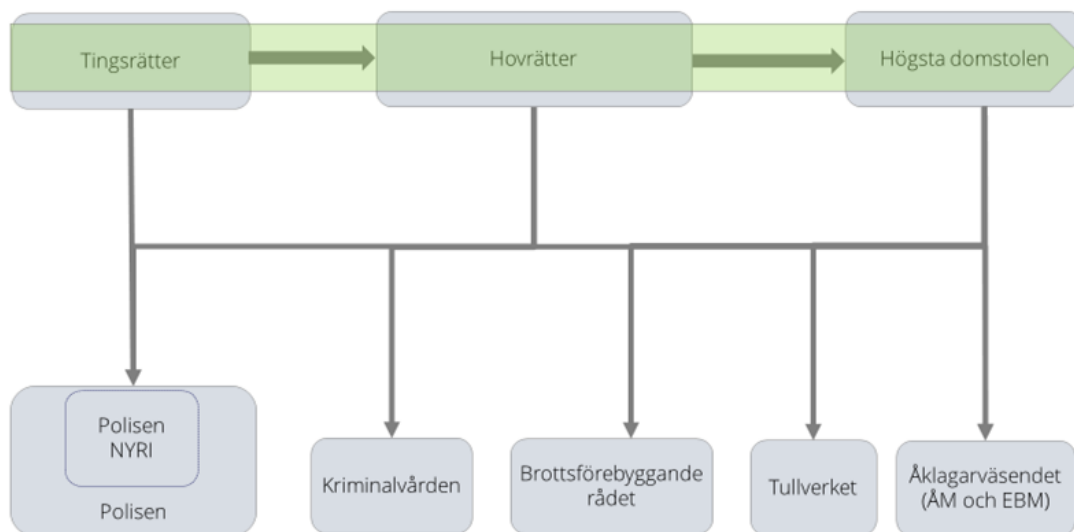

Bild 2

6.3 Uppgifterna kommer att lämnas genom rapporter

Domstolarna kommer att skicka uppgifter till de mottagande myndigheterna genom sju olika rapporter, s.k. RIF-avskrifter. Rapporterna är i XML-format, som innebär att texten är oformaterad och alltså inte i läsvänligt skick.

Gemensamt för samtliga rapporter är att de innehåller tekniska identiteter och beteckningar som är nödvändiga för att ett digitalt utbyte mellan myndigheternas verksamhetsstöd alls ska kunna ske. Det kan vara såväl unika som fasta identiteter.

Domstolarnas uppgiftsskyldighet kommer att fullgöras genom följande rapporter.

Rapport	Innehåll
Domstolsavgörande	Rapporten innehåller samma uppgifter som avgörandehandlingen. Det finns möjlighet att i denna rapport inkludera en PDF-avskrift av avgörandehandlingen, dvs. en fil med avgörandet i läsbart skick.
Underlag för verkställighet	Rapporten innehåller uppgifter om: <ul style="list-style-type: none"> den tilltalade varit närvarande vid avkunnande den tilltalade nöjdförklarar sig det inhämtats en personutredning det finns ett deponerat förskott avseende böter, eller den tilltalade har ett tolkbehov med uppgift om tolkspråk.

	Uppgifterna hämtas från domstolarnas målhanteringssystem Vera och genom registrering i den nya avgörandefunktionaliteten.
Avräkningsunderlag	Rapporten innehåller uppgifter om frihetsberövanden som ett avräkningsunderlag ska innehålla enligt Domstolsverkets föreskrifter.
Överklagande	Rapporten innehåller uppgift om att ett avgörande som tidigare rapporterats har överklagats.
Laga kraft	Rapporten innehåller uppgift om att ett avgörande som tidigare rapporterats har fått laga kraft.
Återtagande av laga kraft	Rapporten innehåller uppgift om att ett tidigare lagakraftrapporterat avgörande rätteligen inte fått laga kraft. Rapporten skickas om domstolen av misstag rapporterat laga kraft.
Domsbevis	Rapporten innehåller uppgift om utgången i målet som rör den dömde och tas fram innan avgörandet har färdigställts (motsvarar innehållet i dagens domsbevis). Det finns möjlighet att i denna rapport inkludera en PDF-avskrift av domsbeviset, dvs. en fil med rapporten i läsbart skick.

När en myndighet ska få en viss rapport styrs av ett filteringsregelverk i domstolarnas nya rapporteringslösning. Om en myndighet får en rapport, så får den hela rapporten. Innehållet som sådant kommer alltså inte att anpassas efter mottagande myndighetens behov.

6.4 Domstolarna kommer att ha olika rapporteringslösningar

6.4.1 Tingsrätternas rapporteringslösning

Den nya avgörandefunktionaliteten som utvecklats för tingsrätterna möjliggör digitala originalavgöranden i XML-format. Det innebär att tingsrätterna kommer att kunna rapportera avgöranden och andra uppgifter strukturerat och automatiserat *direkt* till mottagande myndigheter. Tingsrätterna kommer att skicka samtliga rapporter direkt till mottagande myndigheter utom rapporten Överklagande. Det är enbart överrätterna som kommer att skicka denna rapport. Detta innebär ingen skillnad i förhållande till nuvarande ordning.

6.4.2 Hovrätternas rapporteringslösning

Hovrätterna kommer inte att få digitala originalavgöranden i den första leveransen från DBM. Det har i stället utvecklats en särskild funktion för hovrätterna som möjliggör den direktrapportering till de mottagande myndigheterna som de ska klara av enligt den andra RIF-etappen.

Hovrätterna kommer att skicka samtliga rapporter direkt till de mottagande myndigheterna.

När det gäller hovrätternas avgöranderapportering kommer anställda inom hovrätten att manuellt registrera en sammanställning av den slutliga utgången efter hovrättens och tingsrättens prövning samt övriga uppgifter som ska ingå i hovrättens rapporter. Uppgifterna kommer sedan att rapporteras strukturerat till de mottagande myndigheterna. Hovrätterna kommer alltså att ta över den arbetsuppgift som Polismyndigheten idag utför i denna del.

6.4.3 Högsta domstolens rapporteringslösning

Högsta domstolen kommer att ha en begränsad rapportering av strukturerade uppgifter.

Högsta domstolen kommer att skicka rapporten Överklagande om det överklagade avgörandet har prövats i sak av en hovrätt. Om Högsta domstolen beslutar att inte meddela prövningstillstånd kommer rapporten Laga kraft att skickas, med den innebörden att ett överklagat underrättsavgörande har fått laga kraft. Rapporterna kommer att registreras manuellt.

6.5 Deltat

Det finns vissa domstolsavgöranden som hanteras i RI-systemet idag som efter en beslutad avgränsning inom RIF inte kommer att omfattas av den första leveransen i DBM, dvs. avgöranden i det som kallas för deltat. Konkret innebär det att direktrapportering inte kommer att ske av sådana avgöranden. I stället kommer den gamla rapporteringslösningen via RI-systemet att fortsätta gälla.

Deltat kan delas in i två delar där den ena handlar om att sprida uppgifter om avgöranden och den andra handlar om att förmedla information efter utredning. För domstolarnas rapportering är det den första delen av deltat som är av intresse. Det råder samsyn inom RIF att följande avgöranden ingår i deltat:

- Hovrätternas och Högsta domstolens undanröjande av underrättsdom eller slutligt beslut från underrätt på grund av domvilla eller annat rättegångsfel
- Hovrätternas och Högsta domstolens beviljande av resning och återställande av försutten tid
- Beslut om inhibition av skyddstillsyn
- Ordinära avgöranden från Högsta domstolen (förutom beslut att inte meddela prövningstillstånd)
- Rättelser/kompletteringar av ovanstående

Polismyndigheten har åtagit sig att fortsätta rapportera uppgifter om avgöranden som ingår i deltat via RI-systemet under en övergångsperiod tills att en lösning för direktrapportering införts.

7 Kartläggning av författningsstöd

Inför driftsättningen av den första leveransen från DBM har Domstolsverket gjort en kartläggning av domstolarnas författningsstöd att överföra uppgifter i enlighet med den nya rapporteringslösningen. Nedan redovisas resultatet av kartläggningen och eventuella behov av författningsändringar.

7.1 Brottförebyggande rådet

Enligt den nya rapporteringslösningen ska Brottsförebyggande rådet få rapporterna Domstolsavgörande, Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft i alla de fall där respektive rapport upprättas. De ska också få rapporten Underlag för verkställighet om den innehåller uppgift om personutredning eller tolkbehov och tolkspråk.

Domstolarna har idag ett omfattande rättsligt stöd att lämna uppgifter till Brottsförebyggande rådet. Av 1 § förordningen (1971:933) om rättsstatistiken framgår att domstolarna ska lämna uppgifter till rättsstatistiken utöver vad som följer av 4 §. I 4 § finns en hänvisning till RI-förordningen. Enligt 2 § samma förordning fastställer Domstolsverket, Åklagarmyndigheten respektive Kriminalvården i samråd med Brottsförebyggande rådet formulär och anvisningar för uppgiftsskyldighetens fullgörande. Enligt andra stycket i samma paragraf lämnas uppgift till myndighet som anges i anvisningarna.

Förordningen är ålderdomlig och det har inte gått att utreda vad som avses med begreppet ”formulär och anvisningar”. Å andra sidan innebär formuleringen inga direkta begränsningar när det kommer till vilka uppgifter som domstolarna ska lämna.

Det följer vidare av 2 kap. 21 § brottsdatalagen (2018:1177) att personuppgifter som är nödvändiga för att framställa rättsstatistik ska lämnas till den myndighet som ansvarar för att framställa sådan statistik. Inte heller denna bestämmelse innebär några direkta begränsningar när det kommer till vilka uppgifter som domstolarna ska lämna.

Kartläggningen visar därmed att domstolarna har rättsligt stöd för att rapportera direkt till Brottsförebyggande rådet i enlighet med den nya rapporteringslösningen.

7.2 Kriminalvården

Enligt den nya rapporteringslösningen ska Kriminalvården få rapporterna Domstolsavgörande och Domsbevis i enlighet med expedieringsregelverket, främst förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m. Kriminalvården ska också få rapporten Avräkningsunderlag i enlighet med 16 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol. Kartläggningen visar alltså att domstolarna har rättsligt stöd för att rapportera direkt till Kriminalvården när det gäller rapporterna Domstolsavgörande och Domsbevis.

Kriminalvården ska också få rapporterna Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft när det rör ett domstolsavgörande som tidigare har rapporterats till dem.

I expedieringsregelverket anges att domstolen ska skicka en kopia av avgörandehandlingen och i vissa fall även uppgift om överklagande, se till exempel 28 § förordning (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m. I övrigt är det RI-förordningen som ger domstolarna stöd för att lämna uppgifter om överklagande och laga kraft via RI-systemet, se 5, 5 a, 7 och 15 §§.

Enligt 18 § förordningen (2018:1746) om kriminalvårdens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område (Kriminalvårdens brottsdataförordning) finns en skyldighet för Polismyndigheten att lämna uppgifter till Kriminalvården för registrering i det centrala kriminalvårdsregistret i vissa särskilt angivna fall. Det rör sig bland annat om uppgift om dom eller beslut som avser kriminalvårdspåföljd samt uppgift om att en sådan dom har överklagats eller fått laga kraft. Det framgår av sammanhanget att fråga är om uppgifter som Polismyndigheten vidarebefordrar från domstolen via RI-systemet, se 1 § tredje stycket RI-förordningen, jfr 18 § p. 1 Kriminalvårdens brottsdataförordning. Någon motsvarande uppgiftsskyldighet finns alltså inte för domstolarna.

Kartläggningen visar alltså att domstolarna inte har ett komplett rättsligt stöd för att lämna uppgifter som ingår i rapporterna Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft direkt till Kriminalvården.

Enligt den nya rapporteringslösningen ska Kriminalvården få rapporten Underlag för verkställighet om den innehåller uppgift om nöjdförklaring eller personutredning. Kriminalvården ska också få rapporten i de fall domstolen rapporterar domstolsavgörandet till Kriminalvården och den innehåller uppgift om närvaro vid avkunnande eller en tilltalads tolkbehov och tolkspråk.

Uppgifterna som ingår i denna rapport är inte direkt kopplade till domstolsavgörandet utan är snarare uppgifter om händelser under brottmålsförfarandet eller uppgifter om tilltalad som har betydelse för Kriminalvårdens verkställighet av avgörandet. Kartläggningen visar att domstolarna saknar rättsligt stöd för att lämna uppgifter som ingår i rapporten Underlag för verkställighet direkt till Kriminalvården med undantag för nöjdförklaring beträffande ungdomsövervakning, se 2 och 4 §§ förordningen (2020:792) om verkställighet av ungdomsövervakning.

7.3 Polismyndigheten

Enligt den nya rapporteringslösningen ska Polismyndigheten få rapporterna Domstolsavgörande, Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft i alla de fall där respektive rapport upprättas. Kartläggningen visar att domstolarna har rättsligt stöd för att skicka uppgifter som ingår i dessa rapporter direkt till Polismyndigheten enligt 26 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

Polismyndigheten ska också få rapporten Underlag för verkställighet om den innehåller uppgift om personutredning eller deponerat förskott. Domstolarna har stöd för att lämna uppgift om personutredning direkt till Polismyndigheten enligt 26 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister (jfr 2 § p. 8 samma förordning).

Kartläggningen visar dock att domstolarna saknar rättsligt stöd för att lämna uppgift om deponerat förskott direkt till Polismyndigheten enligt förordningen om belastningsregister eller annan sektorsspecifik författning.

7.4 Tullverket

7.4.1 Tullverkets inföde av strukturerad information

För närvarande har Tullverket ingen möjlighet att överföra strukturerad information framåt i rättskedjan, vare sig till åklagarmyndigheterna eller domstolarna. Tullverket har under några år utvecklat ett särskilt verksamhetsstöd för Tullverkets uppgift att utreda och lagföra brott i samband med in- och utförelse av varor samt rattfylleribrotten.

Verksamhetsstödet kallas Bus och driftsattes under våren 2021.

Utvecklingen av Bus sker hos Tullverket inom ramen för programmet Digital brottshantering som kommer att pågå fram till 2023. I utvecklingsplanen ingår att Bus ska kunna utbyta strukturerad information med de andra RIF-myndigheterna. Tidpunkten för när Tullverket kan överföra strukturerad information till åklagarmyndigheterna och domstolarna på det sätt som föreskrivs i 2 och 4 §§ i förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering är inte helt klarlagd än. Enligt nuvarande tidsplan ska strukturerade överföringar påbörjas till åklagare i april 2022 och till domstolarna tidigast år 2023.

Tullverket har under arbetet med denna promemoria anmält att myndigheten kommer att återkomma till Justitiedepartementet så snart det blir aktuellt med en reglering av det strukturerade flödet framåt i rättskedjan till åklagarmyndigheterna och domstolarna.

Tullverket har vidare framfört att myndigheten inte ser något hinder mot att påbörja sådana överföringar till Åklagarmyndigheten och domstolarna trots att detta inte regleras i förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering.²

7.4.2 Domstolarnas rapportering till Tullverket

Enligt den nya rapporteringslösningen ska Tullverket få rapporten Domstolsavgörande om den innehåller beslag som ska hanteras av Tullverket eller om Tullverket har varit utredande myndighet eller part i målet genom särskild tullåklagare.

Om Tullverket är part i målet så ska domstolen skicka en kopia av avgörandet enligt 26 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol. Domstolen ska också sända en kopia av avgörandehandlingen när det finns ett beslag som förvaras hos Tullverket enligt 25 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål m.m. Kartläggningen visar alltså att domstolarna har rättsligt stöd för att skicka rapporten Domstolsavgörande direkt till Tullverket i dessa fall.

Det saknas dock rättsligt stöd för domstolarna att alltid rapportera domstolsavgörandet när Tullverket varit utredande myndighet. Om Tullverket inte samtidigt är part eller förvarar beslag, så är det endast när

² Se 2 kap. 9 § lagen (2018:1694) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område och jfr prop. 2017/18:269 s. 137.

någon döms till svårare straff än sextio dagsböter eller till annan påföljd än straff enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling som det finns en skyldighet för en domstol att underrätta Tullverket om avgörandet (se förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål).

Om Tullverket enbart är utredande myndighet, så kan domstolen alltså bara rapportera domstolsavgörandet om förutsättningarna i 1964 års förordning är uppfyllda.

Tullverket ska också enligt den nya rapporteringslösningen få rapporterna Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft i de fall domstolen tidigare underrättat om ett domstolsavgörande.

Kartläggningen visar att det idag saknas rättsligt stöd för domstolarna att rapportera överklagande, laga kraft och återtagande av laga kraft direkt till Tullverket.

Det ska vidare framhållas att en förutsättning för att domstolarna ska kunna rapportera automatiserat och strukturerat när Tullverket varit utredande myndighet är att deras uppgifter ingår i ett strukturerat inflöde från Åklagarmyndigheten (se avsnitt 7.4.1 om tidsplanen för ett sådant strukturerat flöde).

7.5 Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten ska få rapporten Domstolsavgörande när myndigheten är part i målet. Domstolarna har stöd för att skicka denna rapport direkt till myndigheten enligt 26 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol.

Det finns också särskilt reglerat att domstolen ska lämna uppgifter om vissa domar och beslut till åklagarmyndigheten samt om laga kraft enligt 27 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten ska få rapporten Laga kraft om domstolen tidigare rapporterat domstolsavgörandet. Enligt 10 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister ska en domstol tillhandahålla åklagarmyndigheten uppgifter om en dom eller ett beslut som vunnit laga kraft i den del som rör den utdömda påföljden eller avser sådan särskild rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet.

Kartläggningen visar alltså att domstolarna har rättsligt stöd för att rapportera direkt till Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten i enlighet med den nya rapporteringslösningen.

7.6 Informationsutbytesöverenskommelserna

Inom RIF träffas överenskommelser angående det informationsutbyte som ska ske mellan myndigheterna genom s.k. informationsutbytesöverenskommelser. Det är Domstolsverket som, i egenskap av systemägare för domstolarnas verksamhetsstöd, träffar dessa överenskommelser för domstolarnas räkning. Domstolsverket kommer att ha träffat informationsutbytesöverenskommelser med samtliga mottagande myndigheter inför driftsättningen av den första leveransen från DBM.

I överenskommelserna anges bland annat syftet med det digitala utbytet och hur informationsutbytet ska gå till rent tekniskt samt vad som ska gälla vid systemfel. I överenskommelserna anges också vilka uppgifter som ska utbytas, något som i sin tur grundar sig på den s.k. RIF-modellen. Enligt RIF-modellen finns ett antal obligatoriska uppgifter som ska utbytas inom RIF. I dag utbyter domstolarna uppgifterna genom avgörandehandlingen men också genom den särskilda RIF-rapporten och RI-blanketten som skickas till RI-systemet.

I den nya rapporteringslösningen ingår att domstolarna ska uppfylla det informationsutbyte som ska ske med de mottagande myndigheterna enligt informationsutbytesöverenskommelserna och därmed RIF-modellen. Det är inte helt tydligt i nuvarande reglering vilket utrymme domstolarna har att lämna uppgifter i det informationsutbytet. I förhållande till vissa myndigheter ska domstolarna skicka en kopia av avgörandet enligt expedieringsregelverket. I det ligger i vart fall att uppgifter som ingår *i* avgörandet kan lämnas. I andra fall ska domstolarna lämna uppgifter *om* avgörandet som är en något vidare skrivning. Därutöver finns bestämmelser som i detalj reglerar vilka personuppgifter som ska lämnas.

Det finns ett behov av att tydliggöra det rättsliga stödet för domstolarna i dessa delar. Det finns också skäl att tydliggöra att myndigheterna inom RIF i vissa fall utbyter fler personuppgifter än sådana som ingår i avgörandehandlingen.

8 Överväganden och förslag

8.1 En ny ramreglering

Domstolsverkets förslag: En ny reglering införs i förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering som ska utgöra en rättslig ram för den nya rapporteringslösningen.

Domstolsverkets förslag innebär att regleringen på förordningsnivå ska utgöra en rättslig ram för den nya rapporteringslösningen. Utgångspunkten för Domstolsverkets förslag är att det på ett övergripande plan ska regleras vilka uppgifter som domstolarna ska rapportera, till vilka myndigheter rapportering ska ske och på vilket sätt den ska göras. Ambitionen har varit att inte reglera mer än nödvändigt på förordningsnivå och att förordningsbestämmelserna ska kompletteras med föreskrifter.

Domstolsverket har övervägt om någon av de befintliga förordningarna som berör RIF-samarbetet kan kompletteras med relevanta bestämmelser eller om en helt ny förordning bör tas fram för domstolarnas rapportering.

Sedan tidigare finns förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering (2014 års förordning) som reglerar det strukturerade informationsflödet framåt i rättskedjan. Förordningen innehåller enligt 1 § bestämmelser om hantering av information med hjälp av automatiserad behandling mellan myndigheter inom rättsväsendet i samband med brottsutredning eller brottmålsförfarande.

Mot bakgrund av förordningens inledande bestämmelse och att det nu är fråga om att reglera informationsflödet tillbaka i rättskedjan framstår det enligt Domstolsverket som naturligt att föra in den nya regleringen i 2014 års förordning. För att särskilja domstolarnas överföring av uppgifter från de brottsutredande myndigheternas föreslås nya rubriker.

8.1.1 Uppgiftsskyldighet som regleras i lag och förordning

Domstolsverkets förslag: En ny bestämmelse införs som innebär att domstolarnas rapporteringsskyldighet kopplas till den uppgiftsskyldighet om domar och beslut som följer av lag eller förordning. Det föreslås att den nya ordningen med direktrapportering kommer till uttryck genom en uppräknning av mottagande myndigheter i bestämmelsen.

Som framgår av kartläggningen i avsnitt 7 regleras domstolarnas uppgiftsskyldighet på grund av domar och beslut i brottmål i expedieringsregelverket och i sektorsspecifika förordningar. Den nya regleringen behöver då enbart beskriva till vilka myndigheter rapportering ska ske och på vilket sätt den ska göras.

I den nya bestämmelsen i 6 § första stycket föreslås därför att domstolarnas rapporteringsskyldighet kopplas till den uppgiftsskyldighet om domar och beslut som följer av lag och förordning. Med uttrycket *om domar och beslut*

avses då uppgifter som ingår i själva avgörandet men även uppgifter *om* avgörandet som till exempel att det har överklagats eller fått laga kraft.

I lag och förordning finns i vissa fall en uppgiftsskyldighet avseende andra uppgifter på grund av domstolens avgörande. Ett exempel är den skyldighet som domstolarna har enligt förordningen om belastningsregister att rapportera att personutredning har gjorts (se 26 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister, jfr 2 § p 8). Ett annat sådant exempel är skyldigheten att bifoga avräkningsunderlag till avgörandet (se 16 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol).

Genom att hänvisa till domstolarnas uppgiftsskyldighet *om* domar och beslut har domstolarna enligt Domstolsverket rättsligt stöd för den nya rapportering som ska ske genom rapporterna Domstolsavgörande, Domsbevis, Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft. Detsamma gäller uppgift om gjord personutredning till Polismyndigheten i rapporten Underlag för verkställighet och rapporten Avräkningsunderlag till Kriminalvården. I förhållande till Brottsförebyggande rådet är den nya regleringen en konkretisering av vilka uppgifter som ska lämnas till rättsstatistiken med hjälp av automatiserad behandling.

Kartläggningen i avsnitt 7 har visat att domstolarna inte har ett komplett rättsligt stöd att lämna uppgift om domar och beslut *direkt* till samtliga mottagande myndigheter. Domstolarna saknar exempelvis stöd för att rapportera uppgifter om överklaganden, laga kraft och återtagande av laga kraft direkt till Kriminalvården (se avsnitt 7.2). Domstolarna saknar också stöd för att rapportera uppgifter om domstolsavgöranden, överklaganden, laga kraft och återtagande av laga kraft till Tullverket i alla de fall som de har behov av (se avsnitt 7.4.2).

Mot bakgrund av att domstolarnas rapporteringsskyldighet kopplas till regleringen i sektorsspecifika förordningar när det gäller uppgift om domar och beslut, framstår det enligt Domstolsverket som naturligt att ändringarna för Kriminalvården och Tullverket görs där (se avsnitt 8.6). Förslagen har i dessa delar tagits fram i samverkan med Kriminalvården och Tullverket.

8.1.2 Formatet för uppgiftslämnandet

Domstolsverkets förslag: Uppgifterna ska enligt den nya ramregleringen överföras med hjälp av automatiserad behandling. Formatet för överföring av uppgifter ska konkretiseras i föreskrifter.

Synpunkter på förslaget

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har ansett att Domstolsverkets förslag ger utrymme för att lämna uppgifter även i annat elektroniskt format än det särskilda format som den automatiserade rapporteringen från domstolarna innebär, vilket enligt myndigheterna inte bör vara ett godtagbart sätt att uppfylla informationsutbytet. Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten anser därför att liknande skrivningar bör användas som i nuvarande 2–4 §§ i 2014 års förordning, dvs. ett krav på att uppgifterna ska överföras i ett sådant format att de kan användas med hjälp av automatiserad behandling i den mottagande

myndighetens verksamhet och användas för automatiserad uppföljning och statistik.

Skälen för Domstolsverkets förslag

Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt (se 9 § lagen (2018:1698) om domstolarnas behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område). Lämplighetsprövningen ska ske i varje enskilt fall. När det gäller utlämnande till en myndighet är utgångspunkten att elektroniskt utlämnande på annat sätt än genom direktåtkomst är tillåtet.³ Det finns alltså inget hinder mot att domstolarna lämnar uppgifter i elektronisk form till de mottagande myndigheterna i och för sig.

Ett av de främsta syftena med den nya rapporteringslösningen är att domstolarna systematiskt och automatiserat ska lämna strukturerade uppgifter direkt till berörda RIF-myndigheter, dvs. genom direkt överföring från ett datorsystem till ett annat. Det rör sig om stora mängder personuppgifter som kommer att överföras automatiserat. Detta bör avspeglas i den rättsliga ramregleringen på så sätt att uppgifter *ska* överföras med hjälp av automatiserad behandling.

Det som främst talar för att den nya regleringen på förordningsnivå bör möjliggöra för domstolarna att lämna uppgifter i olika elektroniska format är att den automatiserade rapporteringen inte kommer att vara fullständig i samband med driftsättning. Det innebär att domstolarna i vissa fall kommer att behöva expediera domen på vanligt sätt. Till exempel kommer sådan expediering behöva ske beträffande beslut om förvar, beslag och kvarstad till den enhet inom Polismyndigheten som förvarar egendomen. Det är inte heller alla domar och beslut i brottmål som omfattas av den nya direktrapporteringen. Till exempel omfattas inte domar genom vilket ett enskilt åtal har ogillats eller beslut som har fattas under rättegång.

Om den nya regleringen på förordningsnivå i sin helhet skulle beskriva den automatiserade rapporteringen, så blir följderna en mycket detaljerad förordning. Detta motverkar ambitionen att inte reglera mer än nödvändigt på förordningsnivå.

DBM är ett pågående utvecklingsprojekt och *hur* domstolarna lämnar uppgifter kommer att ändras allt eftersom domstolarnas och de mottagande myndigheternas verksamhetsstöd utvecklas. För att undvika att en sådan ändring alltid måste medföra en förordningsändring behöver det finnas en flexibilitet när det kommer till det elektroniska format som domstolarna ska använda vid överföring av uppgifter.

Domstolsverket förespråkar därför att den nya regleringen möjliggör att uppgifter kan lämnas i flera elektroniska format och att detta kommer till uttryck i bestämmelsen genom att de ska lämnas med hjälp av *automatiserad behandling*. Detta begrepp omfattar all elektronisk överföring som inte är direktåtkomst. Det kan till exempel innebära att uppgifter överförs direkt från ett datorsystem till ett annat men också att uppgifter lämnas via e-post eller e-skick.⁴

³ Prop. 2017/18:269 s. 136 och 369.

⁴ Se prop. 2017/18:269 s. 240 f. och 369 samt prop. 2014/15:148 s. 75.

Domstolsverket avser att på föreskriftsnivå reglera när uppgiftslämnandet ska ske automatiserat via den nya rapporteringslösningen och när det ska ske på annat elektroniskt sätt. Som framgår i avsnitt 8.4 kommer sådana föreskrifter att tas fram i samråd med berörda myndigheter, däribland Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten.

8.1.3 En ny uppgiftsskyldighet på förordningsnivå

Domstolsverkets förslag: En ny bestämmelse införs som innebär att domstolen vid överföring av uppgifter om domar och beslut även ska överföra uppgifter om parter och målsägande samt, vid överföring till Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården och Polismyndigheten, uppgifter som har betydelse för verkställighet av häktning eller straffrättsliga påföljder.

Synpunkter på förslaget

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har ansett att skrivningen *part och målsägande* är för begränsande och att det finns risk för att andra uppgifter som är nödvändiga för verksamheten inte kan utbytas genom den föreslagna regleringen. Myndigheterna har framhållit att den generella utgångspunkten för samverkan mellan RIF-myndigheterna är att de uppgifter som myndigheterna har tillgängliga ska utbytas, om mottagande myndighet har behov av dem i sin verksamhet. Myndigheterna har förordat att bestämmelsen, förutom parter och målsägande, även ska omfatta uppgifter om *andra involverade personer som mottagande myndighet behöver för sin handläggning*. Myndigheterna har också framhållit att en konsekvens av den av föreslagna regleringen bedöms vara att myndigheterna inte kommer att uppfylla brottsdatalagens bestämmelser om rättelse och uppdatering, se 2 kap. 7 och 15 §§. Det kan få praktiska konsekvenser i form av till exempel felskick av information i den fortsatta handläggningen av ett ärende. Den föreslagna lösningen bedöms även leda till att myndigheterna inte kommer att få sådana uppgifter som de behöver för att den fortsatta handläggningen ska kunna ske på ett effektivt sätt.

Skälen för Domstolsverkets förslag

Kartläggningen i avsnitt 7 har visat att det behöver införas en ny uppgiftsskyldighet för att domstolarna ska ha rättsligt stöd att överföra vissa uppgifter enligt den nya rapporteringslösningen. Det avser uppgifter om parter och målsägande som inte framgår av avgörandehandlingen men som ska utbytas enligt informationsutbytesöverenskommelser i RIF, till exempel uppgift om tolkbehov och tolkspråk. Det avser också uppgifter som ingår i rapporten Underlag för verkställighet och som ska överföras till Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården och Polismyndigheten. Mot denna bakgrund föreslås en ny uppgiftsskyldighet i 7 §.

Eftersom det är fråga om en regelmässig vidarebehandling av personuppgifter bör den nya uppgiftsskyldigheten regleras på förordningsnivå (jfr 2 kap. 4 § brottsdatalagen (2018:1177)). Vidare kan de aktuella uppgifterna i vissa fall omfattas av sekretess. En uppgiftsskyldighet som regleras i förordning fyller även funktionen att bryta sekretessen mellan

myndigheterna (se 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL).

Det finns inte något krav i brottsdatalagen eller OSL att i detalj ange vilka uppgifter som ska överföras. Regleringen bör dock ha en viss grad av konkretion. Det kan i detta sammanhang framhållas att DBM är ett pågående utvecklingsprojekt. Vilka uppgifter som domstolarna lämnar är något som kan komma att förändras allt eftersom domstolarnas verksamhetsstöd och RIF-samarbetet utvecklas. Det bör därför på förordningsnivå finnas en viss flexibilitet när det gäller omfattningen av den nya uppgiftsskyldigheten. En fördel med ett förhållandevis öppet uttryckssätt är att det ger möjlighet att både begränsa och utöka uppgiftslämnandet utifrån kommande tekniska möjligheter, mottagande myndigheters behov och intresset av att skydda människors personliga integritet. Avsikten är att på föreskriftsnivå beskriva de uppgifter som ska lämnas till respektive myndighet (se avsnitt 8.4). Det är alltså av det totala regelverket som det ska framgå vilken typ av uppgifter som domstolarna är skyldiga att rapportera.

I och med att denna reglering kommer att ha ett delvis annat syfte än att enbart beskriva *hur* uppgifterna ska lämnas föreslås att den nya uppgiftsskyldigheten behandlas i en egen paragraf. Av hänvisningen till 6 § framgår att uppgiftslämnandet även här ska ske med hjälp av automatiserad behandling.

Närmare om uttrycket parter och målsägande

Domstolsverkets förslag utgår från det utbyte av uppgifter som ska utvecklas inför driftsättningen. Förslaget tar också höjd för kommande utbyten som det finns en planerad utveckling för efter driftsättningen, till exempel tolkbehov och tolkspråk för målsägande.

Inom RIF-samarbetet har det nyligen inletts en generell diskussion om omfattningen av informationsutbytet utifrån RIF-modellen (se avsnitt 7.6). Bakgrunden till diskussionen är att RIF-myndigheterna har olika syn på hur modellen ska tolkas. Arbetet leds av RIF-kansliet⁵ och drivs inte inom Domstolsverkets projekt DBM.

Åklagarmyndigheternas förslag till tillägg i 7 § grundar sig på deras tolkning av RIF-modellen. Den nya avgörandefunktionaliteten är dock inte utvecklad för att hantera ett sådant informationsutbyte. Det finns alltså inte någon teknisk lösning för domstolarna att överföra den typen av uppgifter som åklagarmyndigheternas förslag innebär. Domstolarna skulle därmed inte kunna efterleva en sådan bestämmelse vid driftsättning.

Domstolsverket förordar därför att diskussionen om omfattningen av informationsutbytet fortsatt får föras inom RIF-samarbetet. Det finns inte anledning att föregå den diskussionen inom ramen för arbetet med denna promemoria. Om myndigheterna skulle komma fram till att det finns behov av ett utökat utbyte av uppgifter från domstolarna, så får 7 § i sådana fall ändras i ett senare skede.

---

⁵ Kansliet till stöd för Rådet för digitalisering av rättsväsendet

När det gäller åklagarmyndigheternas invändning om att man inte kommer kunna följa brottsdatalogens bestämmelser om rättelse och uppdatering kan framhållas att domstolarna idag inte utbyter den typen av uppgifter som åklagarmyndigheternas förslag omfattar. Den nya rapporteringslösningen innebär alltså ingen försämring av möjligheterna till rättelse och uppdatering i förhållande till dagens rapportering.

Närmare om rapporten Underlag för verkställighet

Underlag för verkställighet är en rapport som tagits fram för den nya rapporteringslösningen för att domstolarna ska kunna lämna uppgifter som inte framgår av avgörandet. Uppgifterna i rapporten beskrivs i 7 § som *uppgifter som har betydelse för verkställighet av häktning eller straffrättsliga påföljder*. Det innebär inte att uppgifterna måste användas för det ändamålet. Till exempel ska Brottsförebyggande rådet använda dem för sammanställning av rättsstatistiken.

Rapporten kommer bara att skickas till de myndigheter som har behov av någon av de uppgifter som ingår i rapporten. I samband med driftsättningen finns ingen möjlighet att anpassa innehållet i rapporten efter mottagande myndighets behov. Domstolarna kommer alltså i vissa fall att lämna överskottsinformation genom rapporten.

De mottagande myndigheterna har under arbetet med denna promemoria framfört att de ser det som angeläget att rapporten anpassas till respektive myndighets behov. Domstolsverket instämmer i denna bedömning och avsikten är att på sikt vidareutveckla rapporten på det sättet.

Domstolsverket har bedömt att det är godtagbart att viss överskottsinformation lämnas genom Underlag för verkställighet under en övergångsperiod. Myndigheterna kommer enbart att få rapporten om de har behov av någon uppgift i den. Redan där sker alltså en viss begränsning av uppgiftslämnandet. Uppgifterna kommer också att lämnas i en och samma rapport. Detta kan jämföras med expediering av ett avgörande där domstolen skickar hela handlingen, även om bara en begränsad del rör den mottagande myndigheten. Det rör sig vidare om överföring av ett begränsat antal uppgifter, till ett begränsat antal myndigheter under en begränsad tid. Vissa uppgifter i handlingen är dessutom sällan förekommande.

De mottagande myndigheterna har ansett att de har rättsligt stöd för att hantera de uppgifter som ingår i rapporten.

8.2 Alternativ informationshantering

Domstolsverkets förslag: Om överföring vid något enskilt tillfälle inte kan ske med hjälp av automatiserad behandling, får informationshanteringen ske på annat sätt.

I 5 § i 2014 års förordning finns en bestämmelse som möjliggör för de brottsutredande myndigheterna att överföra uppgifter på annat sätt om överföring vid något enskilt tillfälle inte kan ske med hjälp av automatiserad behandling. Motsvarande undantag bör finnas för domstolarna. Eftersom bestämmelserna i förordningen är uppdelade mellan de brottsutredande myndigheternas och de allmänna domstolarnas överföring av uppgifter bör det finnas en sådan bestämmelse under varje rubrik.

8.3 Bemyndigande

Domstolsverkets förslag: Domstolsverket ges ett bemyndigande att meddela ytterligare föreskrifter införs i 2014 års förordning. Berörda myndigheter ska få tillfälle att yttra sig.

De ändringar som föreslås i 2014 års förordning innebär att domstolarnas rapporteringsskyldighet kommer att behöva regleras mer utförligt i föreskrifter. Föreskrifterna kan delas in i två delar där den ena handlar om att reglera vilka uppgifter som domstolarna ska lämna och i vilket format överföringen ska ske. Den andra delen handlar om att styra användarna av domstolarnas verksamhetsstöd så att en rapportering alls blir möjlig. Eftersom det handlar om domstolarnas rapportering är det naturligt att Domstolsverket ges ett bemyndigande i 2014 års förordning.

Den del av föreskrifterna som handlar om vilka uppgifter domstolarna ska lämna och i vilket format berör mottagande myndigheter på ett betydande sätt. Sådana föreskrifter bör därför tas fram i samråd med dem. Förslaget till bemyndigande har utformats på så sätt att enbart berörda myndigheter, dvs. de myndigheter som uppgifterna ska lämnas till, ska ges tillfälle att yttra sig.

När det gäller den del av föreskrifterna som handlar om att styra användarna av domstolarnas verksamhetsstöd så är sällan någon av de mottagande myndigheterna berörda. Sådana föreskrifter får betecknas som rent interna.

8.3.1 Bemyndigandet i förhållande förordningen (1999:1134) om belastningsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister

Domstolsverkets förslag: Bemyndigandena till Domstolsverket i förordningen (1999:1134) om belastningsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister upphävs.

Enligt 39 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister får Domstolsverket, efter samråd med Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten, meddela föreskrifter om *hur* uppgifter enligt 26 och 27 §§ ska lämnas. Motsvarande bemyndigande finns i 18 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister för de uppgifter som lämnas enligt 10 § den förordningen.

I och med de nya 6 och 7 §§ i 2014 års förordning kommer det att regleras *hur* uppgifterna ska lämnas på förordningsnivå när det finns en uppgiftsskyldighet i lag och förordning, dvs. genom automatiserad behandling. Ytterligare föreskrifter om hur sådana uppgifter ska lämnas omfattas av det nya bemyndigandet i 9 § som ska meddelas efter samråd med berörda myndigheter.

När det gäller avgöranden som ingår i deltat så undantas de från 2014 års förordning (se avsnitt 8.5). Sådana avgöranden rapporteras också enligt förordningen om belastningsregister och förordningen om misstankeregister. Att uppgifter i det fallet ska lämnas via RI-systemet framgår direkt av RI-förordningen.

Allt det som Domstolsverket kan föreskriva om enligt 39 § förordningen om belastningsregister och 18 § förordningen om misstankeregister täcks därmed av det nya bemyndigandet i 2014 års förordning. Det finns därför inte längre något behov av bemyndigandena i förordningen om belastningsregister och förordningen om misstankeregister.

8.3.2 Bemyndigandet i förhållande till förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering

Domstolsverkets bedömning: Det nya bemyndigandet till Domstolsverket innebär ingen kollision i förhållande till förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering.

I förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering finns bestämmelser om samordning av arbetet med digitala informationsutbyten och andra åtgärder avseende digitalisering inom brottmålsförfarandet.

Förordningen reglerar det uppdrag som Rådet för digitalisering i rättsväsendet (RIF-rådet) har. Samtliga myndigheter inom RIF ingår i rådet. Rådet ansvarar enligt 4 § förordningen om rättsväsendets digitalisering bland annat för att informationshantering i 2014 års förordning förvaltas och vidareutvecklas. Rådet har dock inget bemyndigande eller annan

bestämmandefunktion över 2014 års förordning. Det ska endast driva utvecklingen av de frågor som regleras där.

Domstolsverket gör bedömningen att bestämmelserna i förordningen om rättsväsendets digitalisering inte innebär någon kollision i förhållande till det bemyndigande som föreslås för Domstolsverket i 9 § i 2014 års förordning.

8.4 Beskrivning av Domstolsverkets föreskrifter

Domstolsverket avser att i föreskrifter beskriva de sju rapporterna genom vilka domstolarna ska överföra uppgifter. Domstolsverket avser också att föreskriva vilken myndighet som ska få vilken rapport. I det ingår att konkretisera vilka uppgifter som lämnas till vilken myndighet med stöd av den nya uppgiftsskyldigheten i 2014 års förordning. Det kan till exempel handla om att föreskriva att Polismyndigheten enbart ska få rapporten Underlag för verkställighet om den innehåller uppgift om personutredning eller deponerat förskott.

Som angetts tidigare avser Domstolsverket också att i föreskrifterna konkretisera vilket format som ska användas vid överföringen av uppgifter. Framförallt handlar det om att konkretisera när det ska ske automatiserat via den nya rapporteringslösningen och när det ska ske på annat elektroniskt sätt.

Domstolsverket avser också att i föreskrifterna styra användaren av verksamhetsstödet så att domstolen därigenom uppfyller sina åtaganden i anledning av rapporteringen. Typexemplet är att användaren ska registrera vissa uppgifter som ska ingå i de olika rapporterna och att rapporterna ska "upprättas" i verksamhetsstödet för att kunna skickas vidare till respektive myndighet.

8.5 Hanteringen av deltat

Domstolsverkets förslag: RI-förordningen ska enbart gälla för avgöranden som ingår i deltat. Anpassningar föreslås därför i 5, 5 a och 7 §§. Vidare föreslås justeringar i 1–3 och 12 §§ så att de beskriver nuvarande RI-system. Därutöver föreslås att hovrätternas och Högsta domstolens uppgiftslämnade i deltat undantas i 2014 års förordning.

Synpunkter på förslaget

Polismyndigheten har ansett att 7 § andra meningen RI-förordningen bara kan tas bort om det antingen är säkerställt att Polismyndigheten fortsatt får rapporteringen vid samma tidpunkt som idag eller annars att Domstolsverket redovisat vilka effekter den nya rapporteringen kan få på rapporteringstillfället i dessa situationer.

Skälen för Domstolsverkets förslag

Anpassningar i RI-förordningen

Den första leveransen från DBM innebär att en utfasning av RI-systemet kan påbörjas. Polismyndigheten kommer dock fortsatt att rapportera uppgifter om sådana avgöranden som ingår i deltat.

Det är för närvarande oklart under hur lång tidsperiod en sådan rapportering från Polismyndigheten kommer att behöva fortgå. RI-förordningen måste därför fortsatt finnas kvar för deltat under en period. Ambitionen inom RIF är dock att all rapportering ska ske direkt mellan avsändande och mottagande myndighet. När det målet är uppnått kan RI-förordningen helt upphävas.

Förslag lämnas därför om att anpassa RI-förordningen så att den enbart avser de avgöranden som ingår i deltat. Justering krävs i 5 § på så sätt att tingsrätterna inte längre omfattas av bestämmelsen. För hovrätterna ska 5 § endast omfatta undanröjande av underrättsdom eller slutligt beslut från underrätt på grund av domvilla eller annat rättegångsfel, beviljande av resning och återställande av försutten tid samt beslut om inhibition av skyddstillsyn. En justering krävs också i 5 a § då bestämmelsen enbart ska gälla för Högsta domstolens avgöranden. Eftersom Högsta domstolens avgöranden får laga kraft omedelbart kan skrivningen om att en kopia av beslutet ska lämnas när beslutet vunnit laga kraft utgå.

I 7 § RI-förordningen regleras tidpunkten för när uppgift om överklagande och laga kraft ska lämnas till Polismyndigheten. Huvudregeln är att sådana uppgifter ska lämnas när tiden för överklagande har gått ut. I 7 § andra meningen anges att i fall som avses i 51 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken ska uppgift om överklagande lämnas trots att överklagandetiden inte har gått ut. Enligt den bestämmelsen ska en tingsrätt genast överlämna ett överklagande till en hovrätt, om den tilltalade är häktad eller om klaganden framställt ett yrkande som fordrar omedelbar prövning. Domstolsverket har tolkat 7 § andra meningen som att den enbart träffar hovrättens handläggning.

All rapportering av överklaganden i de ordinära målen kommer att hanteras via den nya rapporteringslösningen. Det innebär att när en tingsrätt har överlämnat en akt till en hovrätt efter ett överklagande, så kommer en registrering att ske i hovrättens verksamhetsstöd. Det medför i sin tur att rapporten Överklagande skapas och skickas till berörda RIF-myndigheter. På motsvarande sätt kommer Högsta domstolen att rapportera överklaganden. Det avgörande för när rapporten Överklagande skickas är alltså när överrätterna gör sin registrering. Detta är något som Domstolsverket avser att reglera närmare i föreskrifter.

Huvuddelen av de avgöranden som ingår i deltat är beslut i särskilda rättsmedel. Sådana mål inleds i hovrätt eller i Högsta domstolen som första instans. I de fallen blir det inte aktuellt att tillämpa 7 § andra meningen RI-förordningen. I deltat ingår också beslut om inhibition av skyddstillsyn. Ett sådant yrkande framställs i samband med att en dom i brottmål överklagas. Rapporten Överklagande kommer då att skickas till berörda RIF-myndigheter via den nya rapporteringslösningen. Om hovrätten beslutar om

inhibition av skyddstillsyn, så ska det beslutet hanteras enligt RI-förordningen, dvs. *beslutet* skickas till Polismyndigheten i PDF-format. Om hovrätten i stället avslår yrkandet om inhibition, så sker ingen rapportering i anledning av det beslutet. Hovrätten kommer då att rapportera till berörda RIF-myndigheter när målet har avgjorts slutligt.

Mot denna bakgrund gör Domstolsverket bedömningen att det inte finns några fall som kommer att träffas av 7 § andra meningen RI-förordningen i och med den anpassning som sker i 5 och 5 a §§ RI-förordningen.

I 7 § andra meningen RI-förordningen nämns enbart den bestämmelse som reglerar när en tingsrätt genast ska överlämna ett överklagande till en hovrätt. Hänvisning till motsvarande skyldighet för en hovrätt i 55 kap. 4 § rättegångsbalken saknas. Domstolsverket har övervägt om en sådan hänvisning bör införas men mot bakgrund av att det inte finns en sådan idag förordar verket att den sista meningen i stället utgår.

I samband med översynen av RI-förordningen har Polismyndigheten konstaterat att den innehåller beskrivningar som inte fullt ut överensstämmer med nuvarande RI-system. Det har tidigare funnits flera RI-system hos Polismyndigheten, vilket kommer till uttryckt i RI-förordningen genom att det hänvisas till delsystem, se 1–3 §§. Enligt förordningen ska det finnas delsystem för dom och slutligt beslut i brottmål och för brottanmälan. Brottanmälningar hanteras dock sedan flera år tillbaka inte längre i något RI-system utan i stället fullt ut i Polismyndighetens ärendehanteringssystem för brottsutredning Durtvå. Tidigare RI-system för hantering av dom och slutligt beslut i brottmål är ersatt med verksamhetsstödet NYRI.

Med anledning av detta bör RI-förordningen justeras så att den beskriver att det idag endast finns ett RI-system som hanterar uppgifter om dom och slutligt beslut i brottmål. Polismyndigheten har mot denna bakgrund tagit fram förslag på justeringar i 1–3 och 12 §§.

Hovrätternas och Högsta domstolens uppgiftslämnande i deltat bör undantas den nya regleringen

Hovrätterna och Högsta domstolen kommer fortsatt att ha en uppgiftsskyldighet för avgöranden i deltat enligt 5, 5 a och 7 §§ RI-förordningen till Polismyndigheten. Uppgifter om sådana avgöranden ska inte lämnas via den nya rapporteringslösningen utan genom den gamla. Dessa bör därför undantas från 2014 års förordning genom ett andra stycke i 6 §. När RI-förordningen senare upphävs får även undantagsbestämmelsen i 2014 års förordning upphävas.

8.6 Sektorsspecifika författningsändringar

Kartläggningen i avsnitt 7 har visat att det finns behov av sektorsspecifika författningsändringar för Kriminalvården och Tullverket. Brottsförebyggande rådet har också identifierat behov av författningsändringar i anledning av den nya rapporteringslösningen.

Avsnitten har tagits fram i samverkan med respektive myndighet.

8.6.1 Brottsförebyggande rådet

Brottsförebyggande rådets förslag: Ett tillägg görs i förordningen (1971:933) om rättsstatistiken som innebär att Polismyndigheten och Tullverket ska lämna uppgifter till rättsstatistiken. Vidare föreslås en ny sekretessbrytande bestämmelse om anmälan av misstänkt oriktiga eller ofullständiga uppgifter i rättsstatistiken.

Polismyndighetens rapportering

Brottsförebyggande rådet publicerar statistik som bland annat baseras på uppgifter som lämnas direkt från Polismyndighetens system för brottsanmälan och brottsutredning. Polismyndighetens uppgiftsskyldighet till Brottsförebyggande rådet regleras idag genom 2 kap. 21 § brottsdatalagen (2018:1177) och förordningen (1971:933) om rättsstatistiken genom en hänvisning till RI-förordningen. Enligt nuvarande RI-förordning omfattas även system för brottsanmälan av förordningen, se 2 § p. 2. Av 15 § andra stycket framgår vidare att Polismyndigheten lämnar underlag till rättsstatistiken enligt anvisningar som Brottsförebyggande rådet meddelar i samråd med berörda myndigheter.

Eftersom justeringar föreslås i RI-förordningen som innebär att den enbart omfattar system för dom och slutligt beslut i brottmål, behöver Polismyndighetens uppgiftsskyldighet till Brottsförebyggande rådet förtydligas (se avsnitt 8.5 angående justeringar i RI-förordningen). Brottsförebyggande rådet föreslår därför att Polismyndigheten läggs till i 1 och 2 §§ förordningen (1971:933) om rättsstatistiken.

Tullverkets rapportering

Brottsförebyggande rådets publicering av statistik baseras även på uppgifter som lämnas från Tullverket. Under våren/sommaren 2022 planerar Tullverket att påbörja strukturerade överföringar till Brottsförebyggande rådet från sitt nya verksamhetsstöd Bus. Tullverkets uppgiftsskyldighet till Brottsförebyggande rådet regleras i dag genom 2 kap. 21 § brottsdatalagen och 6 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Under arbetet med denna promemoria har uppmärksammats att Tullverket inte omfattas av förordningen om rättsstatistiken. Det innebär att Tullverket inte heller kommer att träffas av den sekretessbrytande bestämmelse som föreslås i 5 § (se mer om det förslaget nedan).

De RIF-myndigheter som lämnar strukturerade uppgifter till rättsstatistiken bör omfattas av samma rättsliga reglering. Brottsförebyggande rådet och Tullverket föreslår därför att Tullverket läggs till i 1 och 2 §§ förordningen om rättsstatistiken.

Eftersom förslaget i denna del främst innebär ett förtydligande av Tullverkets rättsliga stöd finns det inte något hinder mot att påbörja strukturerade överföringar till Brottsförebyggande rådet innan de förslagna ändringarna trätt i kraft.

Anmälan av oriktiga och ofullständiga uppgifter

Det händer att Brottsförebyggande rådet inom ramen för statistikverksamheten upptäcker att mottagna uppgifter inte stämmer överens med det förväntade informationsutbytet och därför behöver anmäla det till avsändaren för att uppgifterna ska kunna kompletteras eller korrigeras.

Uppgifter inom Brottsförebyggande rådets statistikverksamhet omfattas av absolut sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL. Enligt 10 kap. 27 § OSL får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Denna bestämmelse gäller dock enligt andra stycket inte i fråga om sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL. Undantaget i 10 kap. 27 § OSL kan alltså inte tillämpas när Brottsförebyggande rådet vid en anmälan om misstänkt oriktiga uppgifter behöver lämna sådana uppgifter som omfattas av sekretess i statistikverksamheten till avsändaren. För att det ska vara möjligt för Brottsförebyggande rådet att anmäla misstänkta oriktigheter eller ofullständigheter till avsändaren krävs därmed en sekretessbrytande bestämmelse.

Idag finns en sådan sekretessbrytande bestämmelse i 32 § RI-förordningen. Enligt förslaget i denna promemoria ska dock RI-förordningen endast avse deltat. Motsvarande sekretessbrytande bestämmelse behövs för den nya rapporteringslösningen. Det förefaller naturligt att placera en sådan bestämmelse i förordningen om rättsstatistiken. Regleringen om att uppgifter ska lämnas till rättsstatistiken och skyldigheten för Brottsförebyggande rådet att anmäla misstänkt oriktiga och ofullständiga uppgifter som mottagits till rättsstatistiken inom ramen för myndighetens särskilda statistikverksamhet kommer på så sätt att samlas i samma författning.

Brottsförebyggande rådet föreslår därför en ny bestämmelse i 5 § som anger att Brottsförebyggande rådet ska anmäla misstänkt oriktiga eller ofullständiga uppgifter till avsändaren samt lämna de uppgifter som är nödvändiga för att avsändaren ska kunna vidta åtgärder.

Brottsförebyggande rådets samlade bedömning är att den behandling av personuppgifter som förslaget ger upphov till hos Brottsförebyggande rådet är tillåten.

8.6.2 Kriminalvården

Kriminalvårdens förslag: Bestämmelsen i 18 § Kriminalvårdens brottsdataförordning ändras på så sätt att de allmänna domstolarna övertar den skyldighet att lämna uppgifter som tidigare ålegat Polismyndigheten, med undantag för deltat. Uppgiftsskyldigheten ska även omfatta uppgifter som rapporteras med stöd av 7 § i 2014 års förordning och som har betydelse för verkställighet av häktning och straffrättsliga påföljder. Även Polismyndighetens uppgiftsskyldighet för avgöranden som ingår i deltat föreslås omfattas av bestämmelsen i 18 §.

För den nya rapporteringslösningen behöver domstolarna rättsligt stöd för att lämna uppgifter direkt till Kriminalvården (se kartläggningen i avsnitt 7.2). Den nya rapporteringslösningen innebär att domstolarna övertar den skyldighet att lämna uppgifter som tidigare ålegat Polismyndigheten enligt 18 § Kriminalvårdens brottsdataförordning, med undantag för de avgöranden som omfattas av deltat.

Eftersom domstolarnas nya rapporteringsskyldighet till stora delar motsvarar den skyldighet som Polismyndigheten har idag enligt nämnda förordning bör de allmänna domstolarnas uppgiftsskyldighet till Kriminalvården införas en ny fjärde punkt i första stycket. Utöver de uppgifter som idag vidareförmedlas av Polismyndigheten ska den nya rapporteringen även omfatta uppgifter som rapporteras med stöd av 7 § i 2014 års förordning och som har betydelse för verkställighet av häktning och straffrättsliga påföljder. Det föreslås att en ny mening läggs till i första stycket punkten 4 som är avsedd att omfatta dessa uppgifter. Ett nytt tredje stycke föreslås som undantar avgöranden i deltat.

Eftersom Polismyndigheten fortsatt ska rapportera avgöranden till Kriminalvården behöver första stycket p. 1 finnas kvar. Därutöver föreslås ett nytt andra stycke som förtydligar att denna uppgiftsskyldighet enbart avser avgöranden som ingår i deltat.

I 18 § behandlas inte uttryckligen rätten att lämna rättade uppgifter. Enligt Kriminalvårdens bedömning ger dock bestämmelsen stöd för att skicka både rättade avgöranden och rapporten Återtagande av laga kraft. Kriminalvårdens bedömning är vidare att bestämmelsen bör anses utgöra både en uppgiftsskyldighet för den myndighet som ska lämna uppgifter och en rättslig grund för Kriminalvårdens behandling av dessa.

8.6.3 Tullverket

Tullverkets förslag: En uppgiftsskyldighet införs i förordningen (2018:1876) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område i en ny 10 a §. Vidare upphävs förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål. Polismyndighetens uppgiftsskyldighet i 4 § andra stycket bötesverkställighetsförordningen (1979:197) upphävs.

För den nya rapporteringslösningen behöver domstolarna rättsligt stöd för att lämna uppgifter direkt till Tullverket (se kartläggningen i avsnitt 7.4.2).

I lagen (2018:1694) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område föreskrivs bland annat olika tidsramar för automatiserad behandling av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga i Tullverkets verksamhet rörande utredning eller lagföring av brott. I förordningen (2018:1876) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område (TBF) finns det kompletterande bestämmelser till lagen. Tullverket är till följd av dessa bestämmelser i behov av uppgifter från de allmänna domstolarna för att kunna följa föreskrifter om längsta tid för behandling av personuppgifter och sökbegränsningar. Behovet för Tullverket gäller i alla de ärenden där Tullverket deltagit som brottsutredande myndighet under

förundersökningen eller annan motsvarande utredning, till exempel förenklade utredningar som handlagts enligt 23 kap. 22 § rättegångsbalken. Tullverket behöver även få uppgift om när domstolens avgörande överklagats eller fått laga kraft.

Det rättsliga stödet bör införas i TBF i en ny bestämmelse benämnd 10 a § under en ny rubrik närmast efter 10 §. Rubriken bör ha den högsta rubriknivån i förordningen.

Genom att i den nya bestämmelsen hänvisa till domstolarnas uppgiftsskyldighet om domar och beslut har domstolarna enligt Domstolsverket rättsligt stöd för den nya rapporteringen som ska ske genom rapporterna Domstolsavgörande, Överklagande, Laga kraft och Återtagande av laga kraft.

Förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål föreslås upphöra att gälla eftersom uppgiftsskyldigheten i den förordningen omfattas av den nya bestämmelsen i 10 a §.

Polismyndighetens underrättelseskyldighet i anledning av deponerat förskott

När det finns ett deponerat förskott avseende böter får domstolarna information om detta i samband med att åtal väcks. Uppgiften kommer alltså ursprungligen från den myndighet som deponerar förskottet. Enligt bötesverkställighetsförordningen (1979:197) kan förskottsbetalning göras både till Polismyndigheten och Tullverket, se 2 §. Det är den myndighet som tagit emot förskottsmedel som ska ta dessa i anspråk för verkställighet, se 4 § första stycket.

Idag underrättar domstolarna enbart Polismyndigheten om det finns ett deponerat förskott. När det är Tullverket som tagit emot förskottsmedlen ska Polismyndigheten underrätta verket om utgången i det mål eller ärende som förskottsbetalningen avser, se 4 § andra stycket bötesverkställighetsförordningen. Motsvarande bestämmelse finns i 15 § första stycket andra meningen RI-förordningen.

I och med den nya underrättelseskyldigheten i 10 a § TBF kommer domstolarna att underrätta Tullverket om utgången i målet när verket varit utredande myndighet. Tullverket har bedömt att inga ytterligare uppgifter behövs från domstolarna för att kunna hantera det deponerade förskottet. Det innebär att det inte längre finns något behov av Polismyndighetens underrättelseskyldighet i 4 § andra stycket bötesverkställighetsförordningen. Motsvarande uppgifter kommer att förmedlas direkt från domstol i den nya rapporteringslösningen. Tullverket föreslår därför att 4 § andra stycket upphävs.

Det finns dock fortsatt behov av att ha kvar 15 § första stycket andra meningen RI-förordningen för avgöranden som ingår i deltat.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

9.1 Ikraftträdande

Domstolsverkets förslag: De nya bestämmelserna träder i kraft den 3 oktober 2022.

Den nya rapporteringslösningen kommer enligt nuvarande tidsplan att driftsättas den 3 oktober 2022. Samtliga författningsändringar bör därför träda i kraft denna dag.

Domstolsverket behöver besluta föreskrifter som ska träda i kraft samma dag som förordningen. Detta är möjligt att göra utan någon särskild anpassning i ikraftträdandebestämmelserna.⁶

9.2 Övergångsbestämmelser

9.2.1 En gång Vera alltid Vera

Domstolsverkets förslag: En övergångsbestämmelse föreslås i RI-förordningen som innebär att avgöranden som meddelats före driftsättningen fortsatt ska hanteras enligt den gamla rapporteringslösningen. En likalydande övergångsbestämmelse föreslås även i Kriminalvårdens brottsdataförordning.

Domstolsverkets bedömning: Det krävs ingen särskild övergångsbestämmelse för rapportering till Tullverket.

För att domstolarna ska veta om uppgifter om domar och beslut ska rapporteras enligt den gamla eller nya rapporteringslösningen behövs övergångsbestämmelser.

Om ett brottmålsavgörande, oavsett instans, har meddelats i domstolarnas målhanteringsssystem Vera när den nya rapporteringslösningen driftsätts ska ett sådant avgörande fortsatt rapporteras enligt den gamla rapporteringslösningen genom samtliga instanser, dvs. till dess saken är slutligt avgjord. Det gäller alltså även rapportering av överklagande och laga kraft av ett sådant avgörande. Principen kan sammanfattas som ”en gång Vera alltid Vera”. En övergångsbestämmelse om detta föreslås i RI-förordningen, som alltså ska gälla fullt ut för dessa avgöranden.

För rapporteringen till Kriminalvården föreslås en likalydande bestämmelse i Kriminalvårdens brottsdataförordning.

När det gäller rapporteringen till Tullverket så krävs ingen särskild övergångsbestämmelse eftersom alla uppgifter som ska lämnas enligt förordningen (1964:724) angående skyldighet för domstol att underrätta Tullverket om dom i vissa brottmål omfattas av den nya uppgiftsskyldigheten som föreslås i TBF. Tullverket instämmer i Domstolsverkets bedömning.

⁶ Ds 2014:1, Gröna boken – Riktlinjer för författningsskrivning, s. 102.

9.2.2 Parallell rapportering under en övergångsperiod

Domstolsverkets förslag: En övergångsbestämmelse föreslås i RI-förordningen som reglerar en parallell rapportering från Polismyndigheten till Brottsförebyggande rådet under en övergångsperiod. Bestämmelsen innebär att Polismyndigheten till och med den 30 juni 2023 fortsatt ska behandla uppgifter enligt RI-förordningen för vidare rapportering till Brottsförebyggande rådet.

Synpunkter på förslaget

Polismyndigheten har ansett att Domstolsverkets förslag blir onödigt komplicerat. Polismyndigheten har förordat att RI-förordningen ska lämnas oförändrad under den tid som den parallella rapporteringen till Brottsförebyggande rådet pågår och att ändringarna som föreslås i RI-förordningen i avsnitt 8.5 införs vid en senare tidpunkt. De föreslagna ändringarna i 2014 års förordning skulle i så fall gälla parallellt med RI-förordningen. I sak har Polismyndigheten inte haft några synpunkter på Domstolsverkets förslag till övergångsbestämmelse och har ansett att den ger myndigheten det rättsliga stöd som krävs.

Skäl för Domstolsverkets förslag

Brottsförebyggande rådet har behov av att få uppgifter via Polismyndigheten på det sätt som sker idag enligt RI-förordningen parallellt med domstolarnas direktrapportering. De uppgifter som ska hanteras i denna parallella rapportering motsvarar de uppgifter som Brottsförebyggande rådet tar emot via Polismyndigheten i nuvarande system. Bakgrunden till behovet är att Brottsförebyggande rådets statistikproduktion avser kalenderår och insamlandet av uppgifter till lagföringsstatistiken för år 2022 samt den slutliga och preliminära återfallsstatistiken 2016/2020 färdigställs under första kvartalet 2023.

- Gällande lagföringsstatistiken tillämpas en buffertperiod om tre månader för att omhänderta eftersläpning i rapporteringen. Det innebär att uppgifter rörande domslut ett visst kalenderår samlas in fram till den 31 mars efterföljande år. För att bibehålla jämförbarheten i statistiken över tid är det viktigt att brytpunkten för insamlingen sker vid samma tidpunkt varje år.
- Gällande återfallsstatistiken som är framåtblickande redovisas andelen personer som under en treårig uppföljningsperiod efter en ingångshändelse återfaller i ett nytt brott som lagförts eller fått laga kraft. För att fånga upp laga kraftvunna domar använder Brottsförebyggande rådet även här en buffertperiod om ett respektive tre år. Uppföljnings- och buffertperioden för nya lagförda brott och lagkraftvunna brott för den preliminära och slutliga återfallsstatistiken 2016/2020 inkluderar bland annat kalenderår 2022.

Att under pågående kalenderår, och således också pågående insamlingsperiod, byta till ett nytt levererande system med ett annat dataformat är förenat med risker och svårigheter. Dessa risker och svårigheter skulle minska om Brottsförebyggande rådet får uppgifter från samma levererande system i det nuvarande dataformatet avseende hela

2022. För att säkerställa att uppgifterna avseende kalenderår 2022 rapporteras i samma levererande system, även om eventuella fördröjningar med rapporteringen skulle inträffa, bör denna parallella rapportering möjliggöras till och med den 30 juni 2023.

Polismyndigheten har mot denna bakgrund åtagit sig att under en period konvertera uppgifter som myndigheten får från domstolarna genom den nya rapporteringslösningen till det gamla formatet och lämna uppgifterna vidare till Brottsförebyggande rådet. Polismyndigheten behöver ha stöd för att behandla och lämna ut uppgifterna till Brottsförebyggande rådet under en övergångsperiod. I dag finns det stödet i RI-förordningen.

Såvitt Domstolsverket kan bedöma har Polismyndigheten rätt att vidarebehandla domstolarnas uppgifter genom utlämnande till Brottsförebyggande rådet med stöd av bland annat 8 § lagen (1998:620) om belastningsregister. Polismyndigheten har emellertid anfört att det rättsliga stödet för den parallella rapporteringen fortsatt bör finnas i RI-förordningen. Domstolsverket har inget emot att Polismyndighetens stöd finns där.

Domstolsverket håller däremot inte med om att RI-förordningen ska lämnas oförändrad under den tid som den parallella rapporteringen till Brottsförebyggande rådet pågår. Domstolarnas direktrapportering innebär en stor förändring i förhållande till dagens rapportering då Polismyndigheten agerar växel. Denna förändring bör synliggöras i författningen direkt i samband med driftsättningen.

Den undantagssituation som den parallella rapporteringen till Brottsförebyggande rådet innebär skulle enligt Domstolsverket få oproportionerligt stort utrymme i författningen om Polismyndighetens förslag skulle godtas. Det skulle vidare vara svårt att läsa ut i RI-förordningen vad den faktiskt reglerar. Mot denna bakgrund anser Domstolsverket att en övergångsbestämmelse till RI-förordningen är att föredra.

Bestämmelserna i 5, 5 a och 7 §§ reglerar uppgiftslämnandet från domstolarna till Polismyndigheten för vidare rapportering i det gamla formatet. Domstolarna kommer efter driftsättning enbart att rapportera enligt den nya rapporteringslösningen. Det kommer alltså inte att ske någon rapportering enligt det gamla formatet med undantag för deltat (se avsnitt 8.5) och avgöranden som redan finns i systemet i enlighet med principen ”en gång Vera alltid Vera” (se avsnitt 9.2.1). Då den parallella rapporteringen avser överföring av uppgifter från Polismyndigheten till Brottsförebyggande rådet bör detta tydliggöras i RI-förordningen.

10 Konsekvensanalys

Nedan följer en konsekvensanalys som belyser vilka som berörs av regleringen, konsekvenser för den personliga integriteten samt de kostnadsmässiga och verksamhetsmässiga konsekvenserna.

10.1 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Det är främst Brottsförebyggande rådet, de allmänna domstolarna, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten som berörs av förslagen som lämnas i denna promemoria. Enskilda berörs i och med att brottmålshanteringen i hela rättskedjan blir mer effektiv.

10.2 Konsekvenser för den personliga integriteten

I den nya avgörandefunktionaliteten förbättras skyddet för den personliga integriteten genom ett inbyggt dataskydd (se avsnitt 6.1 om identifiering, behörighetsstyrning och spårbarhet). Därutöver kommer personuppgifter att föras över direkt till de myndigheter som behöver dem. Den nya regleringen innebär att det blir mer transparent vilka personuppgifter som rapporteras. I den utsträckning som förslagen innebär ett ökat utbyte av personuppgifter har direktrapporteringen positiva konsekvenser för enskilda och myndigheter genom att informationsflödet blir effektivare, säkrare och snabbare. Sammantaget blir det en mer rättssäker överföring av information. Domstolsverket bedömer att förslagen är förenliga med EU:s dataskyddsreglering.

10.3 Kostnadsmässiga konsekvenser

Förslagen som lämnas i denna promemoria är en konsekvens av det regeringsuppdrag som RIF-myndigheterna haft under en mycket lång tid. Uppdraget har med tiden brutits ned i mindre delar och fördelats årligen i berörda myndigheters regleringsbrev. Anpassningar är nödvändiga i samtliga mottagande myndigheters verksamhetsstöd inför driftsättning av den nya rapporteringslösningen. Det har inte varit möjligt att ta fram en samlad redogörelse för de kostnadsmässiga konsekvenserna av arbetet med den andra etappen av RIF-arbetet. De författningsmässiga förslagen som lämnas i promemorian medför dock i sig inga kostnadsmässiga konsekvenser.

10.4 Verksamhetsmässiga konsekvenser för RIF-myndigheterna

De verksamhetsmässiga konsekvenserna av förslagen som lämnas i denna promemoria har analyserats och författats av respektive myndighet.

10.4.1 Brottsförebyggande rådet

Förslagen i hemställan utgörs av en rättslig reglering av vad som överenskommit i den gemensamma planen för digitalisering av rättsväsendet. Den rättsliga regleringen bedöms skapa förutsättningar för att domstolarna ska kunna rapportera brottmålsavgöranden och andra uppgifter rörande brottmål i det nya systemet direkt till Brottsförebyggande rådet för produktion av rättsstatistik.

Vid ett systembyte finns det en risk för att den statistikproduktion som omfattas av systemomläggningen kan påverkas. Med de föreslagna författningsändringarna inklusive föreslagna övergångsbestämmelser skapas emellertid förutsättningar för att Brottsförebyggande rådets statistikproduktion ska kunna fortgå med bibehållen kvalitet under systembytet.

Det rättsliga stödet för domstolarnas direkta rapportering innebär också att Brottsförebyggande rådet kan ta emot uppgifter som möjliggör utveckling av ny statistik, bland annat statistik som belyser handläggningen av brottsmisstankar genom rättskedjan fram till dom. Den nya statistiken bedöms kunna bidra till bättre kunskapsunderlag för uppföljning av rättsväsendets verksamheter. Utvecklingsarbete kommer att bedrivas under flera år och på sikt kommer uppgifterna även att utgöra underlag för att vidareutveckla den officiella lagföringsstatistiken. Genom att samla in parallella uppgifter under sista kvartalet 2022 ges möjlighet att starta utvecklingsarbetet så tidigt som möjligt. Eventuella uppgifter som inte visar sig användas för utveckling kommer efterhand att gallras i enlighet med 19 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken eller bevaras för arkivändamål.

10.4.2 De allmänna domstolarna och Domstolsverket

En ökad elektronisk hantering och användning av strukturerad information innebär att vissa arbetsuppgifter kommer att automatiseras. Det gäller främst stödet för expediering och rapportering. Den nya avgörandefunktionaliteten kommer även att utgöra ett bättre beslutsstöd för domstolarna. När den elektroniskt registrerade informationen blir gällande ökar kvaliteten i informationen som förmedlas till andra. Den nya rapporteringslösningen innebär att uppgifterna kommer att nå mottagande myndigheter utan omvägar eller fördröjning. Detta innebär en mer rättssäker överföring av information.

I och med den nya rapporteringslösningen kommer tingsrätternas brottmålshantering att bli mer effektiv. Det kommer dock inte innebära någon särskild påverkan på antalet resurser i tingsrätt.

Hovrätterna kommer inte att få digitala originalavgöranden i den första leveransen från DBM. I stället kommer anställda inom hovrätten att manuellt registrera en sammanställning av den slutliga utgången efter hovrättens och tingsrättens prövning samt övriga uppgifter som ska ingå i hovrätternas rapporter. Detta är en tillfällig lösning till dess rapporteringen i stället kan ske direkt från hovrätternas verksamhetsstöd. Rapportering enligt den nya rapporteringslösningen är ett nytt moment för hovrätterna. Det kommer att krävas särskilt utsedd personal för att sköta den. Kostnaden för förvaltningen av rapporteringslösningen bedöms bli begränsad och kan rymmas inom ordinarie driftsbudget.

Högsta domstolen kommer att ha en begränsad rapportering av strukturerade uppgifter som ska registreras manuellt. Hanteringen skiljer sig inte nämnvärt från hur det går till idag och får endast en begränsad positiv påverkan ur effektivitetssynpunkt.

10.4.3 Kriminalvården

Förslaget i den delen som avser ändringar i Kriminalvårdens sektorsspecifika författning innebär att Kriminalvården kommer att ha författningsstöd för att kunna hantera de uppgifter som är avsedda att utbytas inom ramen för aktuell RIF-etapp och att domstolarna kommer att ha en möjlighet att lämna dessa till Kriminalvården.

Strukturerade utbyten innebär vidare en mindre risk för att personuppgifter hanteras på ett felaktigt sätt. Långsiktigt innebär det också att endast de personuppgifter som behövs kommer att hanteras. Den strukturerade informationen bidrar till att Kriminalvården kan hantera informationen maskinellt så att de påföljder som är utdömda i domstol verkställs på ett korrekt sätt. Det medverkar därmed till en snabbare hantering, ökad rättssäkerhet och mindre risk för fel.

10.4.4 Polismyndigheten

Polismyndigheten agerar idag växel gentemot andra RIF-myndigheter. Handläggare vid Polismyndigheten tolkar överrätternas avgöranden och för in dessa uppgifter i NYRI för vidareförmedling till övriga myndigheter. Uppgifterna överförs också till Polismyndighetens belastningsregister från NYRI. När direktrapporteringen från domstolarna påbörjas kommer majoriteten av avgörandena från överrätterna att komma strukturerat, vilket innebär att överrätterna själva tolkar domslutet till RIF-strukturen. Polismyndigheten får därmed uppgifterna direkt till NYRI och ska inte längre föra in dessa manuellt. Det bör leda till ökad kvalitet inom hela RIF-samarbetet och mer korrekta uppgifter i belastningsregistret. Polismyndigheten ska under den tid som deltat pågå fortsatt agera växel varför resursen inte påverkas nämnvärt. Uppemot två årsarbetskrafter frigörs genom minskad manuell hantering, vilket i förhållande till Polismyndighetens storlek är obetydligt ur ett ekonomiskt perspektiv.

10.4.5 Tullverket

Förslaget i den delen som avser Tullverkets sektorsspecifika författningsändringar innebär att Tullverket kommer att kunna följa föreskrifter om längsta tid för behandling av personuppgifter och sökbegränsningar vilka syftar till att skydda enskildas personliga integritet.

10.4.6 Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten

Förslagen som lämnas om domstolarnas nya domsrapportering kommer innebära att den elektroniska rapporteringen från tingsrätt kommer att ske tillsammans med domen som PDF. Den nuvarande rapporteringen sker på domslutsnivå vilket medför att vissa manuella åtgärder ibland krävs av Åklagarmyndighetens personal. Den nya domsrapporteringen kommer att ske per åtalad brottsmisstanke, vilket medför att de manuella momenten inte längre blir nödvändiga. I förlängningen kommer detta även att innebära en viss förbättring av kvaliteten i misstankeregistret eftersom risken för att misstankar felaktigt avförs från registret minimeras. Under förutsättning att även domsrapporteringen från hovrätt, när den driftsätts, ska ske strukturerat i en sammanhängande rapport kommer även den domsrapporteringen innebära en kvalitetshöjning och effektivitetsvinster för åklagarväsendet.

En konsekvens av den av Domstolsverket valda lösningen med rapporter med fast innehåll för rapportering till andra myndigheter och den föreslagna

utformningen av 6 och 7 §§ i 2014 års förordning är att åklagarväsendet inte kommer att få samtliga uppgifter som myndigheterna kan behöva för handläggningen till dess laga kraft föreligger. En annan konsekvens av den valda lösningen bedöms vara att åklagarväsendets möjligheter att i enlighet med brottsdatalagen rätta felaktiga personuppgifter eller uppdatera dessa när de förändras under handläggningen i domstol kommer att begränsas.

Förslagen innebär ett omfattande kravarbete för Åklagarmyndigheten för att anpassa verksamhetssystemet Cåbra. Detta arbete har påbörjats och kommer under hösten 2021 att övergå i ett utvecklingsarbete som beräknas pågå i upp till sex månader.

2021-12-01
Dnr 0237/21

Domstolsverket

Brottsförebyggande rådets svar med anledning av promemorian De allmänna domstolarnas rapportering inom brottmålsförfarandet

Brottsförebyggande rådet ställer sig bakom de författningsförslag som förs fram i promemorian De allmänna domstolarnas rapportering inom brottmålsförfarandet (Domstolsverkets dnr DOV 2021/178) samt de sektorsspecifika överväganden och förslag som lämnas i promemorians avsnitt 8.6.1 Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet vill dock framföra följande kommentarer. Förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering ska enligt förslagen i promemorian utgöra en ramreglering för den nya rapporteringslösningen. Regleringen bör ge uttryck för andemeningen med det överenskomna och planerade digitaliseringsarbetet. Det finns därmed skäl att överväga om formuleringarna avseende formatet för domstolarnas överföring av uppgifter i den föreslagna 6 § förordningen om rättsväsendets informationshantering bör återspegla formuleringarna i 2 - 4 §§ samma förordning på ett bättre sätt.

Brottsförebyggande rådet har varken systemstöd, rutiner eller resurser att regelmässigt hantera ostrukturerade uppgifter via e-post. En sådan rapporteringslösning kan därmed leda till bortfall i den officiella statistiken. Därtill kan myndigheten, av informationssäkerhetsskäl, inte hantera dessa personuppgifter via e-postsystemet. Brottsförebyggande rådet vill mot denna bakgrund framhålla vikten av att Domstolsverket vid framtagande av de föreskrifter som ska reglera uppgiftslämnandet försäkras om att mottagande myndighet kan ta emot uppgifterna på det sätt som regleras. Det gäller också det sätt på vilket uppgifter lämnas vid tillämpning av den föreslagna 8 § förordningen om rättsväsendets informationshantering.

Brottsförebyggande rådet kan konstatera att det pågår ett utvecklingsarbete tillsammans med Domstolsverket och andra myndigheter vad gäller utbyte av uppgifter som kan möjliggöra utveckling av den officiella statistiken. Detta utvecklingsarbete innebär att Brottsförebyggande rådet ser ett behov av att återkomma till frågan om vilka aktörer som ska omfattas av regleringen i den föreslagna 7 § förordningen (2014:1085) om rättsväsendets informationshantering.